II

(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

RÅDET

RÅDETS HENSTILLING

af 19. juni 2000

vedrørende de overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Fællesskabets økonomiske politikker

(2000/517/EF)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION —

som henviser til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 99, stk. 2,

som henviser til henstilling, forelagt af Kommissionen,

som henviser til drøftelserne i Det Europæiske Råd den 19. juni i Santa Maria da Feira, og

som tager i betragtning, at Europa-Parlamentet har vedtaget en beslutning om Kommissionens henstilling,

HENSTILLER:

I. GENERELLE RETNINGSLINJER FOR DEN ØKONOMISKE POLITIK

1 INDLEDNING

Globaliseringen og udsigten til en ny videnbaseret økonomi frembyder store muligheder for Den Europæiske Union og dens borgere. For at udnytte disse muligheder er det nødvendigt at fremskynde den igangværende forandring af den europæiske økonomi. Med henblik herpå bygger de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker på og udvider den eksisterende strategi og er en konkret udmøntning af Lissabon-topmødets konklusioner. De fokuserer især på strukturpolitikkernes mellem- og langsigtede konsekvenser, på reformer, der skal fremme det økonomiske vækstpotentiel, beskæftigelsen og den sociale samhørighed, og på overgangen til en videnbaseret økonomi. De enkelte spørgsmål vil blive behandlet mere indgående inden for rammerne af Cardiff- og Luxembourg-processerne.

De overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker

I traktaten er det fastsat, at medlemsstaterne skal føre deres økonomiske politik med henblik på at bidrage til virkeliggørelsen af EU's mål og i forbindelse med de overordnede retningslinjer for den økonomiske politik (artikel 98). Traktaten foreskriver også, at medlemsstaterne betragter deres økonomiske politikker som et spørgsmål af fælles interesse og samordner dem i Rådet (artikel 99). Med henblik herpå har Rådet siden indledningen af Den Økonomiske og Monetære Unions anden fase hvert år vedtaget de overordnede retningslinjer for den økonomiske politik på grundlag af Kommissionens henstilling. De overordnede retningslinjer er et centralt element i samordningen af den økonomiske politik og danner grundlag for fastlæggelsen af medlemsstaternes og EU's generelle politiske målsætninger og retningen i den økonomiske politik. Retningslinjerne har også fået større betydning i betragtning af Rådets rapport om samordning af den økonomiske politik, der blev godkendt på Det Europæiske Råds møde i Helsingfors og Det Europæiske Råds særlige møde om »beskæftigelse, økonomiske reformer og social samhørighed« i Lissabon, hvor man besluttede at afholde et møde om økonomiske og sociale spørgsmål hvert forår.

For at give Det Europæiske Råd mulighed for i god til at yde effektiv politisk vejledning på sit årlige forårsmøde og for at sikre, at Rådet (økonomi og finans) kan trække på arbejdet i andre rådssammensætninger, vil tilrettelæggelsen af udarbejdelsen af de overordnede retningslinjer blive ændret.

Fra i år vil de overordnede retningslinjer blive fremsendt til andre relevante rådssammensætninger, som påtager sig ansvaret for, at de gennemføres inden for deres respektive områder. Samtidig opfordres disse rådssammensætninger til at fortsætte arbejdet med henblik på at udarbejde overordnede retningslinjer for det følgende år og til at stille deres bidrag til rådighed i slutningen af januar det følgende år.

Kommissionen vil, på grundlag af dette arbejde og med støtte i bl.a. af stabilitets- og konvergensprogrammerne, den fælles rapport om beskæftigelsen og Cardiff-rapporterne samt Kommissionens egen vurdering af gennemførelsen af de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker, forberede den indledende debat på den samling i Rådet (økonomi og finans), der går forud for Det Europæiske Råds forårsmøde.

På dette grundlag vil Rådet (økonomi og finans) udarbejde et dokument med de nøglespørgsmål, som Det Europæiske Råd opfordres til at fokusere på under den del af det årlige forårsmøde, der direkte vedrører de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker.

Efter henstilling fra Kommissionen og i lyset af de prioriterede områder, som Det Europæiske Råd fastlægger på det årlige forårsmøde, samt på baggrund af eventuelle bemærkninger fra andre rådssammensætninger til Kommissionens henstilling, udarbejder Rådet (økonomi og finans) et udkast til de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker, og på grundlag heraf fastlægger Det Europæiske Råd sine konklusioner på mødet i juni. Rådet (økonomi og finans) vedtager herefter de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker som fastlagt i traktaten.

Medlemsstaterne står generelt over for de samme udfordringer og behov, og de generelle anbefalinger i punkt 3 gælder derfor dem alle. Samtidig er der stor forskel på medlemsstaternes økonomiske resultater og udsigter, og på deres strukturer og institutioner. Dette betyder, at prioriteringerne inden for den samlede strategi varier noget fra medlemsstat til medlemsstat. Disse prioriteringer er behandlet i del II, der omfatter de landespecifikke økonomiske retningslinjer. Det skal bemærkes, at de landespecifikke retningslinjer, hvad arbejdsmarkedsspørgsmålene angår, supplerer retningslinjerne for beskæftigelsen for 2000 og danner grundlag for gennemførelsen af de reviderede nationale handlingsplaner. Disse er netop blevet forelagt af medlemsstaterne og vil blive yderligere vurderet i den fælles rapport om beskæftigelsen i forbindelse med den næste beskæftigelsespakke.

Deltagelsen i euro-området indebærer et behov for øget samordning af politikkerne. Med henblik herpå vil ministrene fra de medlemsstater, der deltager i euro-området, fortsat mødes uformelt i Euro 11-Gruppen, uden at dette anfægter den rolle, som spilles af Rådet (økonomi og finans), der står i centrum for samordningen af de økonomiske politikker og den økonomiske beslutningsproces. Euro 11-Gruppen vil uddybe sine drøftelser om spørgsmål af fælles interesse i overensstemmelse med konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Luxembourg. Den vil i den forbindelse bl.a. lægge vægt på spørgsmål såsom udviklingen i eurokursen, betalingsbalancens løbende poster, udviklingen på kapitalmarkederne samt konjunkturudviklingen og budgetstillingen i de deltagende medlemsstater.

Euro 11-Gruppen vil fortsætte og efter behov styrke den løbende overvågning af budgetudviklingen og -politikken i de medlemsstater, der deltager i euro-området. Denne fortsatte overvågning vil give anledning til debatter med det formål at holde finanspolitikkerne i overensstemmelse med de overordnede retningslinjer eller med de kriterier, der er nævnt i traktaten. Euro 11-Gruppen vil fortsætte med at fremsætte fælles holdninger på euro-områdets vegne i internationale fora i de eksterne spørgsmål, der hører under dens kompetence. Den lægger også særlig vægt på den produktive dialog med Den Europæiske Centralbank, som regelmæssigt er repræsenteret på møderne. På grundlag af erfaringerne fra de foregående to år fortsætter gruppen med at udvikle og styrke en fælles sprogbrug, når dette er hensigtsmæssigt, som udarbejdes af Det Økonomiske og Finansielle Udvalg, og med at aftale holdninger i fællesskab for at sikre, at de udtrykker sig konsekvent i spørgsmål af fælles interesse.

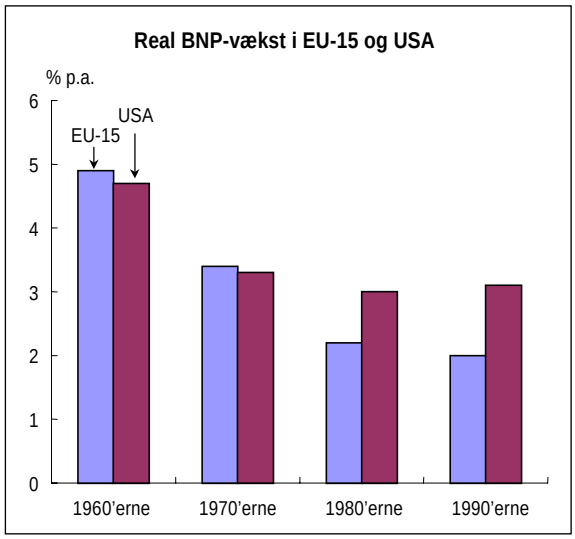
2. HOVEDPRIORITERINGER OG ØKONOMISK-POLITISKE BEHOV

2.1. *EU's økonomi ved indgangen til det nye årtusind*

Baggrunden for de overordnede retningslinjer for 2000 er den økonomiske situation og de økonomiske udsigter som skitseret i Kommissionens økonomiske prognoser fra foråret 2000. Desuden har Rådet benyttet resultaterne og konklusionerne i Kommissionens rapport om gennemførelsen af retningslinjerne for 1999. Rapporten konkluderede, at gennemførelsen af de overordnede retningslinjer for 1999 generelt var opmuntrende. De makroøkonomiske politikker under ét var hensigtsmæssige. Men udviklingen i arbejdsmarkedsreformerne varierer, idet der i mange medlemsstater blev gennemført politikker med henblik på aktivering og forebyggelse, mens det kun var nogle få medlemsstater, der tog fat på at løse problemerne med manglende beskæftigelsesincitamenter i skatte- og dagpengesystemerne. Endvidere bør overdrevent stive regler for jobbeskyttelse tages op til nyvurdering på en mere aktiv måde for at finde midler til at fremme jobskabelsen. Med hensyn til økonomiske reformer er der gjort størst fremskridt inden for gennemførelsen af lovgivningen om det indre marked og liberaliseringen af telekommunikations- og elmarkederne. I den henseende vil de resultatindikatorer for strukturreformen, som blev vedtaget på topmødet i Lissabon, og som vil være klar inden årets udgang, bidrage til at fremskynde de økonomiske reformer med henblik på en mere konkurrencedygtig europæisk økonomi. Der kan konstateres en vis, om end utilstrækkelig, forbedring inden for kontrol med statsstøtte og udvikling af markederne for risikovillig kapital. På en række andre områder er der kun sket små fremskridt; dette gælder bl.a. håndhævelsen af reglerne for offentlige indkøb samt fremme af F&U og innovation

Arven efter 1990'erne — Igennem de sidste ti år har EU fremmet den økonomiske integration betydeligt og skabt solide rammer for gennemførelsen af den økonomiske politik. Det indre marked er blevet bragt til at fungere endnu bedre, og nogle førhen overregulerede erhvervssektorer liberaliseres nu og udsættes for konkurrence. Der er indført en stabilitetsorienteret monetær politik, støttet af bedre budgetpolitikker og en rimelig lønudvikling. Euroen har vundet godt fodfæste, og der er skabt overordnede rammer for koordineringen af den økonomiske politik, og hertil kom sidste år den europæiske beskæftigelsespagt, som bl.a. omfatter en makroøkonomisk dialog.

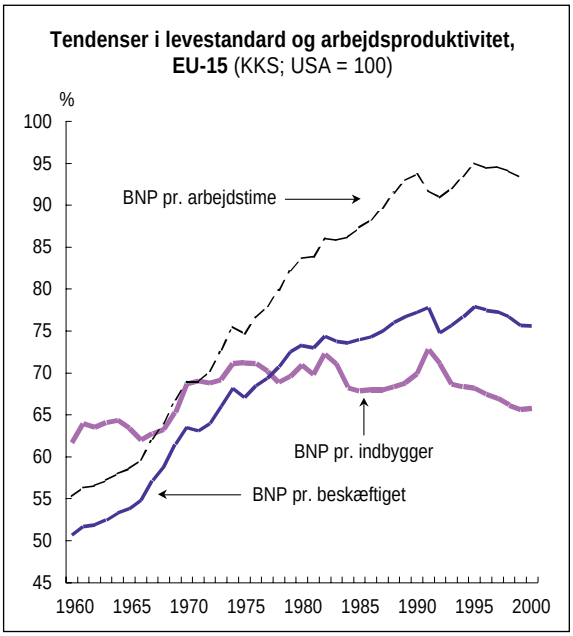
På trods af denne indsats var EU's økonomiske resultater skuffende i 1990'erne, både i forhold til tidligere og sammenholdt med USA.

Kilde: Kommissionens tjenestegrene.

Den økonomiske vækst var relativt svag, der skete ingen nettoforbedring i beskæftigelsen, og arbejdsløsheden er stadig større end ved årtiets begyndelse. Levestandarden i EU er gennemsnitlig ca. 35 % lavere end i USA til trods for, at produktionen pr. arbejdstime nu efter fyrre års efterslæb er næsten den samme som i USA. Den store forskel i per capita-indkomsten kan delvis tilskrives den lave og stagnerende beskæftigelses- og erhvervsfrekvens. Realinvesteringerne i EU steg næsten heller ikke i 1990'erne, hvilket medførte et yderligere fald i investeringskvoten, mens realinvesteringerne i USA næsten blev fordoblet.

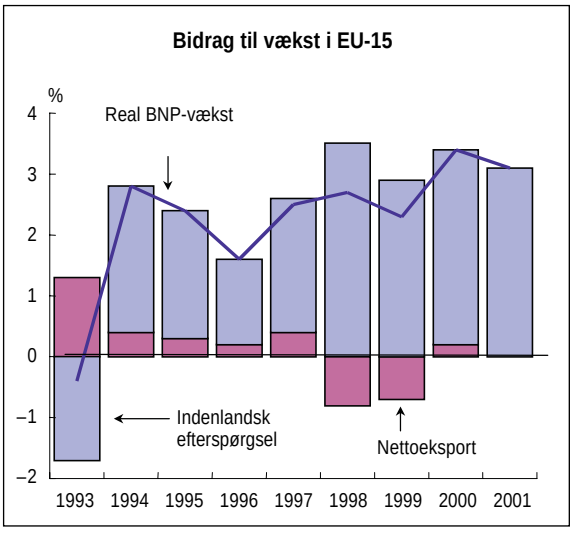
Den omstændighed, at forbedringen af rammebetingelserne ikke afspejles i bedre økonomiske resultater, er tegn på de alvorlige makroøkonomiske ubalancer og de usmidige strukturer, der gjorde sig gældende i begyndelsen af det foregående årti. Det afspejler til dels også de sent påbegyndte økonomiske reformer i mange medlemsstater, og den tid det tager, før et rimeligt policy-mix begynder at slå igennem. I denne forbindelse skal det bemærkes, at nogle medlemsstater har oplevet en imponerende økonomisk udvikling i det seneste årti. Selv om de også var berørt af afmatningen i begyndelsen af 1990'erne, oplevede de efterfølgende et stærkt opsving, der mindskede arbejdsløsheden betydeligt, i visse tilfælde til niveauer, man ikke havde set siden begyndelsen af 1970'erne. Selv om landespecifikke faktorer også spillede ind, er det fælles for disse lande, at en hurtig makroøkonomisk tilpasning blev gennemført sideløbende med en omfattende strukturreformpakke, og at denne strategi blev gennemført målbevidst.

Kilde: Kommissionens tjenestegrene.

Gunstige vækstudsigter — Siden forsommeren 1999, hvor de sidste overordnede økonomiske retningslinjer blev vedtaget, har EU været præget af et stadig mere solidt og bredt funderet økonomisk opsving. Det afspejler til dels et gunstigt klimas indflydelse. Det skyldes dog især sunde makroøkonomiske politikker, der i stadig stigende grad understøttes af medlemsstaternes strukturforanstaltninger. Denne proces skal fortsættes aktivt. Under disse betingelser, og hvis lønudviklingen som ventet holder sig på et rimeligt niveau, skulle en årlig økonomisk vækstrate på ca. 3 % for EU som helhed være realistisk for de kommende år. De risici, som prisstabiliteten er udsat for, skal imidlertid overvåges nøje.

Væksten har været mere jobintensiv, stort set på grund af den nye efterspørgsel efter mere arbejdskraftintensive servicesektorer og bestræbelserne på at forbedre det effektive udbud af arbejdskraft. Takket være gunstige makroøkonomiske betingelser og strukturforanstaltninger på arbejdsmarkederne, forventes der fortsat en kraftig vækst i beskæftigelsen og dermed en yderligere nedgang i arbejdsløsheden.

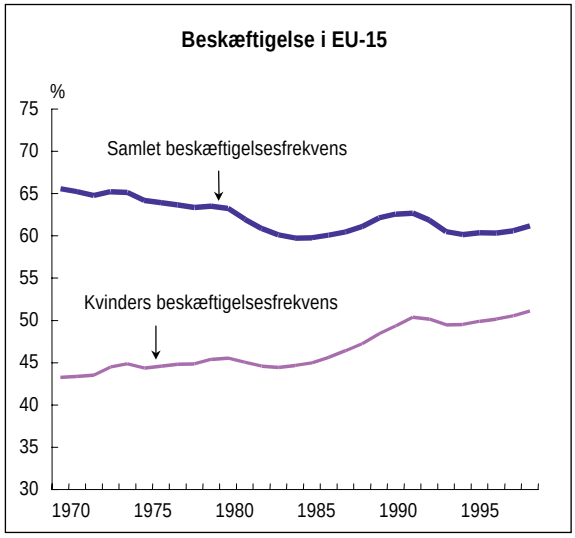

Kilde: Kommissionens tjenestegrene.

2.2. ***Vigtigste udfordringer***

På denne baggrund står de europæiske beslutningstagere over for nye udfordringer og muligheder i de kommende år. De vigtigste udfordringer består i en tilbagevenden til fuld beskæftigelse, overgang til en videnbaseret økonomi, virkningerne af en hastig befolkningsældning og en forbedring af den sociale samhørighed. Disse problemer gør sig gældende for samtlige medlemsstater, men der er markante forskelle med hensyn til problemernes omfang, og i hvor høj grad de enkelte lande har forberedt sig på at løse dem.

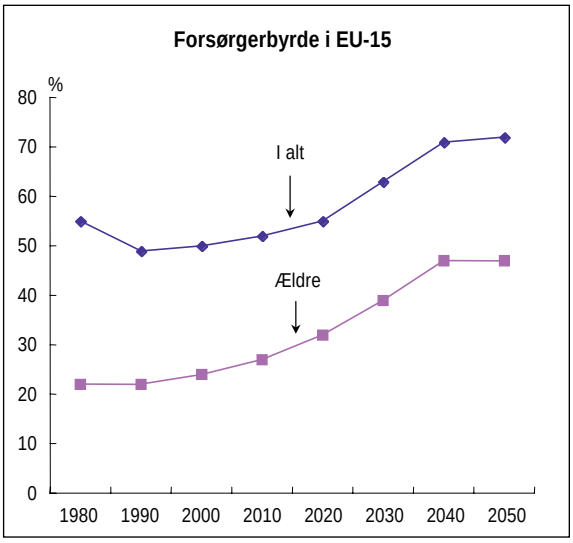
Genskabelse af fuld beskæftigelse — Arbejdsløsheden er fortsat for høj. Selv om den gradvis er faldet, udgør den stadigvæk ca. 9 % af EU's arbejdsstyrke, og der er fortsat en betydelig kønsbetinget forskel i de fleste medlemsstater. Desuden er EU's beskæftigelses- og erhvervsfrekvens lav, især for kvinder og ældre arbejdstagere i mange lande. At en stor befolkningsandel ikke er beskæftiget, medfører betydelige økonomiske og sociale omkostninger. Hvis disse problemer skal takles, skal der især skabes job inden for servicesektoren, og erhvervsfrekvensen for kvinder og ældre arbejdstagere skal øges. Som det blev understreget på Det Europæiske Råds særlige møde i Lissabon, er det overordnede mål at øge beskæftigelsen fra gennemsnitlig 61 % i dag til 70 % inden 2010 og at øge beskæftigelsen for kvinder fra gennemsnitlig 51 % i dag til over 60 % inden 2010 for EU som helhed. Endvidere opfordrede Det Europæiske Råd på sit særlige møde i Lissabon medlemsstaterne til at overveje at fastsætte nationale mål for en højere beskæftigelsesfrekvens. Gennemførelsen af disse målsætninger på mellemlang til lang sigt vil ikke blot medvirke til en permanent stærkere økonomisk vækst i EU, men også i væsentligt omfang bidrage til at lette medlemsstaternes offentlige finanser og socialsikringssystemer og til en effektiv bekæmpelse af social udstødelse.

Kilde: Kommissionens tjenestegrene.

Fremme af en videnstyret økonomi — Innovation og videnakkumulering bliver en stadig vigtigere drivkraft for konkurrenceevnen, produktiviteten, den økonomiske vækst, beskæftigelsen og levestandarden. Alligevel er EU bagefter USA, både når det gælder innovationskapacitet, og når det gælder produktion og udbredelse af informations- og kommunikationsteknologier (ICT). Desuden er der en alvorlig mangel på kompetence, især inden for de videnskabelige og teknologiske sektorer, ligesom der er mangel på grundlæggende ICT-kendskab hos mange arbejdstagere og mangel på eksperter inden for informationssamfundet. Løsning af disse problemer vil derfor kræve større offentlig og privat investering i menneskelige ressourcer, modernisering af aktiekapitalen, yderligere liberalisering og strukturelle reformer, som vil indebære en tilpasning af de økonomiske strukturer, mere konkurrencedygtige markeder, øget fleksibilitet i ressourceallokering mellem sektorer, virksomheder og erhverv samt en bedre tilpasning mellem kompetence og job.

Forberedelse til befolkningsældningen — På grundlag af de nuværende demografiske tendenser forventes EU efter 2010 at opleve en betydelig stigning i antallet af ældre, der ikke er erhvervsaktive, og et fald i arbejdsstyrken. Bortset fra de potentielt kraftige virkninger på den samlede opsparing vil, alt andet lige, den voksende forsørgerbyrde få betydelige følger for arbejdskraftens bidrag til den økonomiske vækst og de offentlige finansers holdbarhed. En voksende forsørgerbyrde vil betyde lavere økonomisk vækst, medmindre den opvejes af et øget beskæftigelsesfrekvens og kraftige produktivitetsstigninger. Med hensyn til befolkningsældningens budgetmæssige virkninger forventes en uændret politik at føre til store stigninger i udgifterne til offentlige pensions- og sundhedssystemer. For at løse dette problem må hver medlemsstat udvikle en samlet strategi, herunder foranstaltninger til sikring af holdbare offentlige finanser, reform af pensions- og sygesikringsordninger og fremme af erhvervsfrekvensen, især blandt ældre arbejdstagere. På denne baggrund opfordrede Det Europæiske Råd i Lissabon til et stærkere samarbejde mellem medlemsstaterne, især om den langsigtede udvikling i socialsikringen, under særlig hensyntagen til pensionssystemernes bæredygtighed.

Note: Samlet forsørgerbyrde = andelen af personer i aldersgrupperne 0-14 og 65+ divideret med befolkningen i den arbejdsdygtige aldersgruppe 15-64 år.
Ældreandelen = andelen af personer i aldersgruppen 65+ divideret med befolkningen i den arbejdsdygtige aldersgruppe 15-64 år.
Kilde: Kommissionens tjenestegrene.

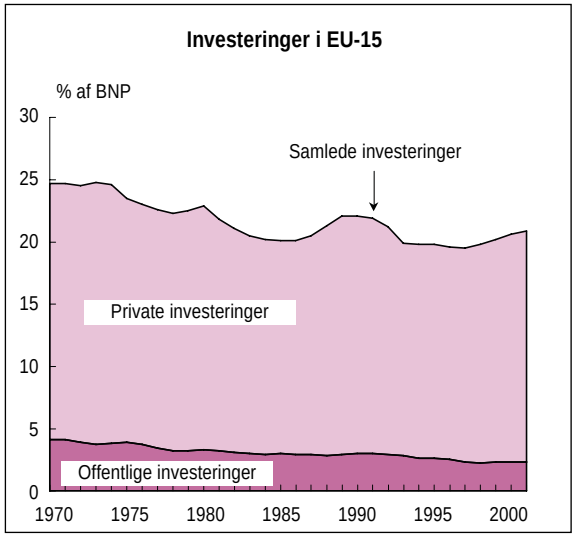
Forbedring af den sociale samhørighed — Selv om EU's borgere gennemsnitlig har en høj levestandard og et højt socialt beskyttelsesniveau, er social udstødelse stadig et særdeles udbredt fænomen. Arbejdsløsheden er fortsat hovedårsag til social udstødelse i EU. Social udstødelse skyldes specielt, at der er mange langtidsledige, og at arbejdsløsheden er stærkt koncentreret — i bestemte regioner eller kommuner og inden for bestemte sociale grupper eller kategorier af arbejdstagere. Selv om social udstødelse er mere end et arbejdsmarkedsspørgsmål, er et arbejde dog den bedste beskyttelse mod det. Den bedste måde, hvorpå den økonomiske politik kan bidrage til social integration, er derfor ved at skabe bedre rammebetingelser for en høj beskæftigelse og en lav arbejdsløshed.

Gennemførelse af reformer i international sammenhæng — I en stadig mere integreret verdensøkonomi er det ikke tilstrækkeligt, at Den Europæiske Union overvejer sine egne økonomiske reformer — der skal fastsættes benchmarks for dem ikke blot inden for EU, men de skal sammenholdes med de økonomier i verden, der opnår de bedste resultater. Hvis medlemsstaterne skal høste fordelene ved en bedre ramme for den økonomiske politik, må der føres passende politikker over for tredjelandene. Unionen skal derfor fortsat føre en fælles handelspolitik, som fremmer åbne, konkurrencedygtige markeder, med henblik på

størst mulig vækst, velstand og stabilitet. Der er en meget stærk forbindelse mellem åbenhed over for international handel og investering og vækst. Som et af de største enhedsmarkeder i verden kan Unionen vinde meget ved yderligere liberalisering og er villig til selv at bidrage til denne proces inden for rammerne af WTO-forhandlingerne.

2.3. *Udvikling af strategien: styrkelse af EU-økonomiens vækstpotentiel*

Udfordringerne i forbindelse med genskabelse af fuld beskæftigelse, etablering af en videnstyret økonomi, forberedelse til befolkningsældningen og sikring af den sociale samhørighed er indbyrdes forbundne, også internationalt, og skal løses gennem en sammenhængende og overordnet økonomisk-politisk strategi på mellemlang eller lang sigt. Selv om der i forbindelse med det nuværende konjunkturopsving kan forventes betydelige fremskridt med hensyn til løsning af udfordringerne, vil en stigning i EU-økonomiens potentielle produktion være et vigtigt element med henblik på at opretholde udviklingen af en ikke-inflationær vækst på mellemlang sigt. Dette kræver sammen med makroøkonomisk stabilitet og sunde, bæredygtige offentlige finanser, at der opbygges effektive, integrerede og konkurrencedygtige markeder. Effektive markeder øger i væsentlig grad muligheden for at investere i den menneskelige og fysiske kapital, der er nødvendig med henblik på vækst, og de er den grundlæggende kilde til innovation og dynamik.

Kilde: Kommissionens tjenestegrene.

Denne strategi bør følges målbevidst af alle beslutningstagere, for at man kan opnå et velafvejet og omfattende policy-mix, der styrker betingelserne for investering, vækst og jobskabelse, for innovation og videnakkumulering og for større social integration. Hovedlinjerne i strategien som beskrevet i punkt 3 skal:

i) sikre vækst- og stabilitetsorienterede makroøkonomiske politikker

ii) fremskynde den igangværende budgetkonsolidering

iii) forbedre de offentlige finansers kvalitet og holdbarhed

iv) fremme en rimelig lønudvikling

v) fremme en videnstyret økonomi

vi) sikre effektive vare- og tjenestemarkeder

vii) styrke kapitalmarkederne gennem yderligere integration og udvikling

viii) styrke arbejdsmarkederne, og

ix) fremme en holdbar udvikling.

3. HENSTILLINGER

3.1. ***En vækst- og stabilitetsorienteret makroøkonomisk politik***

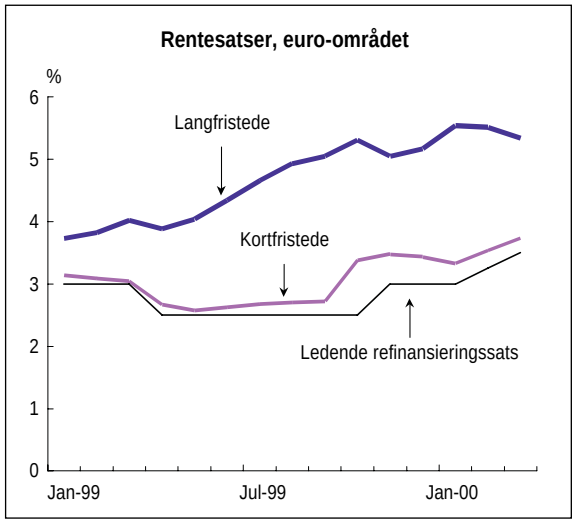
Den brede tilgang til den makroøkonomiske politik spiller en afgørende rolle for vækst og beskæftigelse og for bevarelse af prisstabilitet. På kort sigt skal den sikre fortsættelsen af det igangværende opsving og fuld udnyttelse af det nuværende vækstpotentiale. På mellemlang sigt skal den bidrage til at skabe et grundlag, der sikrer et passende opsparings- og investeringsniveau, således at økonomien kan holdes på en bæredygtig, stærk og ikke-inflationær vækst- og beskæftigelsesfremmende vej.

I euro-området er de økonomiske forhold og udsigter blevet forbedret betydeligt, efterhånden som opsvinget er blevet udvidet og styrket. Nu er den vigtigste politiske udfordring at sikre, at det igangværende opsving udvikler sig til en lang periode med kraftig økonomisk vækst og stigende beskæftigelse. En passende og spændingsfri økonomisk politik omfatter følgende elementer:

i) en pengepolitik, der tager sigte på at bevare prisstabilitet i overensstemmelse med traktaten

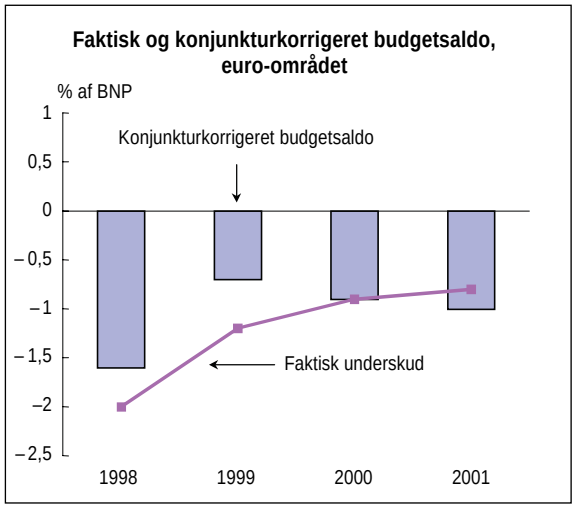
ii) en vedholdende indsats fra medlemsstaternes side for at fremskynde den igangværende budgetkonsolidering for så hurtigt som muligt at bringe budgettet tæt på balance eller i overskud og bevare denne situation på mellemlang sigt og at nedbringe den offentlige gæld

iii) en fortsat ansvarlig adfærd fra arbejdsmarkedets parters side, som sikrer en lønudvikling, der harmonerer med prisstabilitet og jobskabelse.

Kilde: Kommissionens tjenestegrene.

Medlemsstaterne *uden for euro-området* bør ligeledes bevare en sund penge- og budgetpolitik for at opfylde valutakursforpligtelserne — for de to medlemsstater, der deltager i ERM 2 (Danmark og Grækenland) — eller opfylde inflationsmålet og på den måde skabe betingelser for valutakursstabilitet, for de to øvrige medlemsstater (Sverige og Det Forenede Kongerige).

Kilde: Kommissionens tjenestegrene.

3.2. ***Fremskyndelse af den igangværende budgetkonsolidering***

Sunde budgetstillinger på linje med stabilitets- og vækstpagten vil give de automatiske stabilisatorer fuldt råderum uden risiko for at overskride grænsen for budgetunderskuddet, dvs. 3 % af BNP. Det vil ligeledes have en positiv virkning på rentesatserne og bidrage til at øge de private investeringer, yderligere nedbringe forholdet mellem den offentlige gæld og BNP og styrke investorernes tillid takket være en øget troværdighed for ØMU'ens budgetrammer. Da det forventes, at væksten i produktionen vil ligge over det potentielle niveau, bør man undgå en procyklisk udvikling af finanspolitikken. Da budgetprognoserne ikke tyder på en forbedring af den underliggende situation for hele EU, er der enighed om at fremskynde budgetkonsolideringen. Da den økonomiske og budgetmæssige situation er forskellig i medlemsstaterne, skal timingen og hastigheden for en yderligere tilpasning afpasses efter nationale forhold. Generelt opfordres medlemsstaterne imidlertid til:

i) at udnytte de fiskale forbedringer, som skyldes den bedre end forventede økonomiske vækst, til at opnå budgetstillinger i 2000, der er bedre end målene i de ajourførte stabilitets- og konvergensprogrammer; det er i overensstemmelse med sidste års henstilling om at koncentrere budgetjusteringen i begyndelsen af år 2000, og det skulle være muligt i de fleste medlemsstater, da resultaterne i 1999 var bedre end forventet

ii) da væksten fortsat er stærk at opnå budgetstillinger tæt på balance eller i overskud tidligere end planlagt i de ajourførte stabilitets- og konvergensprogrammer og som generel regel i 2001, således at der opnås en tilstrækkelig margen til at klare følgerne af en ugunstig konjunkturmæssig udvikling

iii) om nødvendigt fortsætte budgetkonsolideringen ud over minimumskravene for at overholde kravene i stabilitets- og vækstpagten for på den måde at skabe en yderligere margen for konjunkturmæssig stabilisering, give mulighed for at klare en eventuel uventet budgetmæssig udvikling, sikre en hurtigere nedbringelse af gælden og være forberedt på budgetmæssige udfordringer som følge af befolkningens aldring.

Den offentlige sektors samlede nettolångivning (+)/nettolåntagning(−) i de ajourførte stabilitets- og konvergensprogrammer

(% af BNP)

	Dato (1)	1999 (2)	2000 (*)	2001	2002	2003
Stabilitetsprogrammer						
B	12/99	− 0,9	− 0,7	− 0,5	0,0	0,2
D	12/99 (3)	− 1,1	− 1,1	− 1,5	− 1,0	− 0,5
E	01/00	− 1,1	− 0,8	− 0,4	0,1	0,2
F (4)	01/00	− 1,8	− 1,5	− 1,2	− 0,7	− 0,3
IRL	12/99	2,0	1,6	2,5	2,6	n.a.
I	01/00	− 1,9	− 1,5	− 1,0	− 0,6	− 0,1
L	02/00	2,4	2,5	2,6	2,9	3,1
NL (5)	11/99	0,5	0,4	− 1,3/− 0,5	− 1,1/0,0	n.a.
A	03/00	− 2,0	− 1,7	− 1,5	− 1,4	− 1,3
P	02/00	− 2,0	− 1,5	− 1,1	− 0,7	− 0,3
FIN	09/99	2,3	3,7	4,2	4,6	4,7
EUR-11		− 1,2	− 1,1	− 1,0	− 0,6	− 0,2
Konvergensprogrammer						
DK	12/99	3,0	2,2	2,2	2,3	2,5
EL	12/99	− 1,6	− 1,2	− 0,2	0,2	n.a.
S	11/99	1,9	2,2	2,0	2,0	n.a.
UK (6)	12/99	1,2	0,2	0,2	− 0,1	− 0,4
EU-15		− 0,6	− 0,7	− 0,6	− 0,3	− 0,2

(*) EDB-oplysninger fra medlemsstaterne i marts 2000.
(1) Vedtagelsesdato.
(2) Resultat.
(3) Tillæg til det ajourførte stabilitetsprogram fra februar 2000.
(4) Gunstigt scenario; forsigtige scenarier: henholdsvis: − 1,3, − 0,9 og − 0,5 % af BNP i årene 2001 til 2003.
(5) Tal for 2001 og 2002, der er baseret på henholdsvis et forsigtigt og et gunstigt scenario; begge scenarier er baseret på budgetredegørelsen for 2000, der blev offentliggjort i september 1999, og siden da har den faktiske udvikling været gunstigere.
(6) Resultat for 1999 kalenderåret. Programdata for finansårene.

Kilde: Kommissionens tjenestegrene.

3.3. ***Forbedring af de offentlige finansers kvalitet og bæredygtighed***

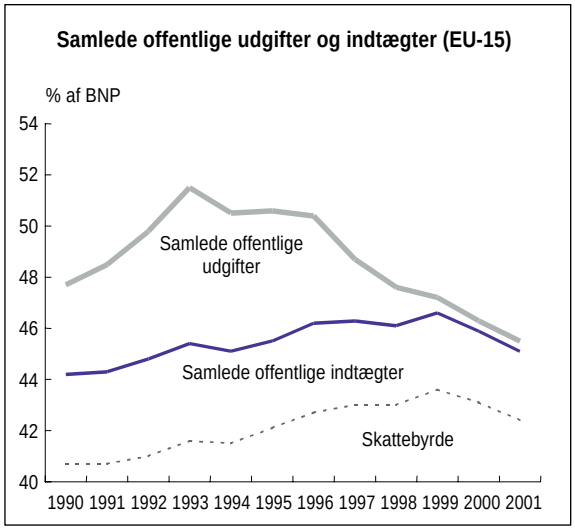
De nuværende gunstige økonomiske udsigter giver mulighed for at gennemføre omfattende reformer, der medfører en udgiftsomlægning og en skattelettelse, samtidig med at budgetkonsolideringen styrkes. Sammensætningen og kvaliteten af budgetkonsolideringen bidrager til at fremme beskæftigelsen og sikre, at ØMU'en fungerer gnidningsløst. Det er nødvendigt at omlægge de offentlige udgifter for at støtte investeringerne i fysisk og human kapital og således styrke økonomiens vækstpotentiale. Skattereformer, der tager sigte på at lette skattebyrden og fjerne skatteforvridninger, vil i høj grad bidrage til at øge vækst- og beskæftigelsespotentialet. Endvidere skal skattesystemerne indrettes, så

de kan klare de udfordringer, der følger af økonomisk integration og den teknologiske udvikling, herunder behovet for at bekæmpe skadelig skattekonkurrence. Det er vigtigt, at de sociale sikringssystemer støtter de økonomiske reformer og tilpasses for at sikre, at det kan betale sig at arbejde, at motivationshæmmende forhold fjernes, og at kvalitetstjenester kan udbydes effektivt. Samtidig skal moderniseringen af velfærdsstaten sikre, at strukturelle ændringer ikke øger de nuværende sociale problemer i forbindelse med f.eks. arbejdsløshed, social udelukkelse og fattigdom. Der er behov for på mellemlang og lang sigt at sikre bæredygtige offentlige finanser, samtidig med at der tages højde for demografiske og andre langsigtede strukturelle udviklinger. Medlemsstaterne bør:

i) forbedre bæredygtigheden af deres offentlige finanser især gennem udgiftstilbageholdenhed snarere end via skatteforhøjelser

ii) indføre eller forbedre de mekanismer og institutioner, der medvirker til at holde udgiftsniveauet under kontrol; i den forbindelse kan det overvejes at indføre udgiftslofter

iii) omdirigering af de offentlige udgifter for at lægge forholdsvis større vægt på investeringer i anlægskapital og menneskelig kapital, F&U, innovation og informationsteknologier for således at sikre en markant årlig stigning i investeringer pr. indbygger i menneskelige ressourcer

Kilde: Kommissionens tjenestegrene.

iv) nyvurdere dagpengesystemerne, således at det kan betale sig at arbejde

v) nedsætte skattetrykket især på de laveste indkomster for at fremme beskæftigelse inden for rammerne af en fortsat budgetkonsolidering

vi) omgående nyvurdere pensions- og sundhedssystemerne på baggrund af de budgetmæssige udfordringer som følge af den aldrende befolkning

vii) gøre skattesystemerne mere effektive og gennemsigtige, bl.a. ved at udvide skattegrundlaget, nedsætte skatteprocenterne og sikre hensigtsmæssige inddrivelsesprocedurer

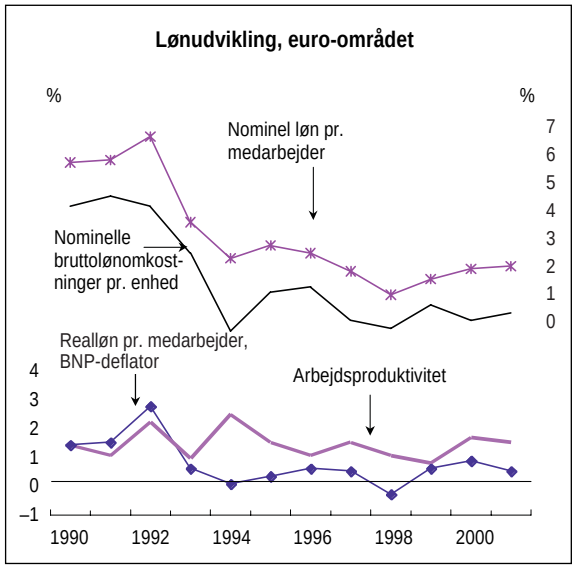
viii) iværksætte reformer af momssystemet for at forenkle og modernisere de eksisterende regler og sikre en mere ensartet anvendelse af de gældende bestemmelser og en styrkelse af det administrative samarbejde. Afslutte de igangværende drøftelser om beskatning af e-handel, der kan medvirke til at sikre, at det indre marked fungerer harmonisk, og

ix) arbejde videre med skattekoordineringen for at undgå skadelig skattekonkurrence; nå til enighed om skattepakken i overensstemmelse med konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Helsingfors i december 1999.

EU bør ligesom medlemsstaterne overholde princippet om budgetdisciplin. Det gælder, som aftalt på Det Europæiske Råd i Berlin i 1999, alle finansielle områder, samtidig med at den interinstitutionelle aftale om budgetdisciplin og forbedring af budgetproceduren skal overholdes; inden for de finansielle overslag og under overholdelse af den interinstitutionelle aftale bør der sikres en bedre allokering af fællesskabsressourcerne for at fremme den økonomiske virkning af EU-budgettet.

3.4. *En passende lønudvikling*

Lønudviklingen i medlemsstaterne bør afspejle de forskellige økonomiske og beskæftigelsesmæssige situationer. Regeringerne kan skabe de rette betingelser, der kan fremme forhandlingerne mellem arbejdsmarkedets parter. For at lønudviklingen kan bidrage til et beskæftigelsesfremmende policy-mix bør arbejdsmarkedets parter fortsætte deres ansvarlige kurs og indgå lønaftaler i medlemsstaterne, der er forenelige med de generelle principper, der fremgår af de overordnede økonomiske retningslinjer for den økonomiske politik. De bør:

Kilde: Kommissionens tjenestegrene.

i) sikre, at de nominelle lønstigninger er forenelige med prisstabilitet. I euro-området betyder det, at de samlede lønstigninger skal være forenelige med målet om at holde prisstigningerne inden for ECB's prisstabilitetsmålsætning

ii) fremhæve betydningen af en reallønsudvikling, der fremmer en stærk vækst i beskæftigelsen; og sikre, at reallønsstigningerne er tilpasset arbejdsproduktivitetsstigningerne og samtidig tage højde for om nødvendigt at øge og efterfølgende fastholde rentabiliteten af kapacitets- og beskæftigelsesfremmende investeringer. Det betyder, at mulighederne for reallønsstigninger i de lande, hvor produktivitetsstigningen er faldende, vil være begrænset. Mere konkret betyder det, at nedsat arbejdstid ikke bør føre til en stigning i de reale bruttolønomkostninger pr. enhed. For at en øget rentabilitet kan føre til flere investeringer i EU, er det vigtigt at skabe et investeringsfremmende miljø hvad angår efterspørgselsudvikling, arbejdsmarkedsbetingelser, beskatning og retlige rammer

iii) sikre, at der ved overenskomstforhandlingerne tages hensyn til forskellene i produktiviteten (kvalifikationer eller geografisk område), når lønniveauet skal fastsættes, og

iv) fortsætte en politik, der tager sigte på at nedbringe forskellen mellem mænds og kvinders lønninger, der skyldes de facto diskriminering.

3.5. ***Skabelse af en videnbaseret økonomi***

Den Europæiske Union er nødt til at forbedre sin innovationsevne som et vigtigt led i bestræbelserne på at forbedre væksten og beskæftigelsen. Men virkningen af innovation og teknologi vil blive beskeden, hvis der ikke samtidig gennemføres en bredere reform af produkt-, kapital- og arbejdsmarkederne. Et højere konkurrenceniveau på produkt- og kapitalmarkederne og velfungerende finansmarkeder har afgørende betydning for at styrke innovation og sikre en bedre teknologispredning. Medlemsstaterne bør:

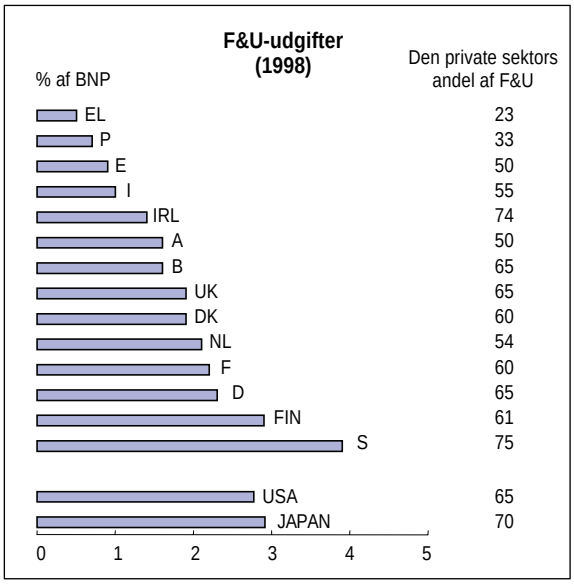
i) tilvejebringe passende rammebetingelser for at øge den private sektors deltagelse i finansieringen af F&U-omkostninger, F&U-partnerskaber og iværksættelse af højteknologi, f.eks. ved at bruge skattepolitikken og forbedre risikokapitalmarkederne

ii) stimulere konkurrencen på produkt- og kapitalmarkederne, navnlig ved at fjerne barrierer for indtræden og udtræden, for at styrke virksomhedernes incitament til at innovere og fremme spredning af teknologi og information

iii) sikre en effektiv og passende offentlig støtte til finansiering af grundforskning, oprettelse af forskningsparker og tilvejebringelse af incitamenter til at styrke forbindelserne mellem forskningsinstitutter og erhvervsliv samt sikre spredning af information; EF-regler om statsstøtte skal overholdes strengt

iv) sikre billig og hurtig Internetadgang

v) træffe foranstaltninger for at mindske opsplitningen af F&U-indsatsen og styrke samarbejdet på EU-niveau for at oprette et europæisk forsknings- og innovationsområde; fremme forskningscentrenes etablering af netværk i 2001 og tage skridt til at fjerne hindringer for forsker-mobiliteten i 2002; på grundlag af et kommissionsforslag sikre indførelse af et EU-patentsystem inden udgangen af 2001, og

Note: Oplysningerne vedrører den andel af F&U, der udføres af den private sektor.
Kilde: Kommissionens tjenestegrene og OECD.

vi) styrke uddannelsesindsatsen både i det private og det offentlige for at forbedre arbejdskraftens omstillingsevne og undgå arbejdsløshed og social udstødelse på grund af manglende kvalificationer; fremme livslang uddannelse i informationssamfundets nye opgaver; tilskynde virksomheder, arbejdstagere og uddannelsesinstitutioner til at deltage i livslang uddannelse; i 2010 have halveret antallet af 18-24-åri-

ge, der kun har en uddannelse på første del af sekundærtrinnet, og som ikke er i gang med en videregående (erhvervs)uddannelse; øge antallet af forskere og ingeniører; sikre, at alle skoler ved udgangen af 2001 har adgang til Internettet og multimedieressourcer, og at der er det nødvendige antal uddannede lærere ved udgangen af 2002; i højere grad anvende informationsteknologi i skolerne.

3.6. ***Effektive produktmarkeder (vare- og tjenestemarkeder)***

Velfungerende produktmarkeder er af afgørende betydning for, at EU-landene fuldt ud kan udnytte de muligheder, der følger af indførelsen af euroen, globaliseringen og den nye teknologi og spille en afgørende rolle i bekæmpelsen af arbejdsløsheden. Der er allerede gjort store fremskridt på dette område, bl.a. som følge af de strukturreformer, der er gennemført i medlemsstaterne, og det fremstød, der følger af Cardiff-processen. Der er imidlertid gjort færrest fremskridt på tjenestemarkederne. Ved udgangen af 2000 er det nødvendigt med en strategi for at fjerne hindringerne for handel med tjenesteydelser. Medlemsstaterne bør:

i) sikre en fuldstændig og effektiv gennemførelse af reglerne for det indre marked, især inden for offentlige indkøb og tekniske standarder; træffe foranstaltninger til at sikre, at der senest i 2003 findes både tjenester vedrørende offentlige indkøb og grundlæggende offentlige tjenester online; mindske omfanget af nationale tekniske regler til det strengt nødvendige minimum; forbedre den måde, hvorpå princippet om gensidig anerkendelse fungerer

ii) sikre uafhængighed for konkurrencemyndighederne; give konkurrencemyndighederne beføjelse til at anvende EF-traktatens artikel 81 (karteller) og 82 (misbrug af dominerende stilling) med gennemsigtige og effektive instrumenten

iii) nedbringe statsstøtteniveauet, navnlig ad hoc-støtten, og kanalisere denne støtte mod horisontale mål; forbedre kontrollen med statsstøtte og vurderingen af dens effektivitet

iv) afslutte liberaliseringen af telemarkedet ved udgangen af 2001, og navnlig arbejde hen imod at styrke konkurrencen hvad angår lokalnet inden udgangen af 2000

v) fremskynde liberaliseringen af energi (elektricitet og gas), posttjenester og transport med sigte på at indføre et virkelig indre marked på disse områder; sikre fuld gennemførelse af de fællesskabsdirektiver, der liberaliserer markederne for forsyningstjenester; det skal sikres, at fordelene ved lavere priser og høj kvalitet også straks kommer forbrugerne og brugerne i industrien til gode gennem passende regulering og under hensyntagen til public service-forpligtelser; en systematisk vurdering af reformerne i netværksindustrierne er nødvendig, når de er blevet gennemført

vi) styrke konkurrencen på tjenestemarkederne, navnlig inden for finansielle tjenester, distributionssektoren og tjenesteydelser til virksomhederne; på grundlag af et forslag fra Kommissionen at aftale en strategi for fjernelse af barrierer for tjenesteydelserne senest ved udgangen af 2000 samt træffe foranstaltninger til, at den elektroniske handel fuldt ud kan udvikle sit potentiale

vii) lette de administrative byrder på erhvervslivet, således at der skabes et venligere miljø for det innovative erhvervsliv, navnlig start og drift af de små og mellemstore virksomheder, og fastlægge en strategi for yderligere samordning for at lette de administrative procedurer i 2001

viii) udvikle en systematisk strategi med henblik på de lovgivningsmæssige rammer for tjenesteydelser, som kan tage sigte på at indkredse de områder, hvor markedselementerne kan anvendes til ydelse af offentlige tjenester; træffe foranstaltninger for at gøre den offentlige administration mere effektiv ved i højere grad at anvende de nye management- og kommunikationsteknikker (e-handel, Internet, offentlige indkøb online) og ved at fremme gennemsigtige offentlige/private partnerskaber, og

ix) sikre en effektiv gennemførelse af de mange administrative reformer for at opnå konkrete resultater med hensyn til økonomisk effektivitet og fordele for forbrugerne.

3.7. ***Mere integrerede og velfungerende kapitalmarkeder***

Effektive integrerede kapitalmarkeder forbedrer tilrådighedsstillelsen af kapital og gør den billigere. De fremmer gennemførelsen af strukturreformer og støtter på afgørende vis iværksætterkulturen. Dette kunne være en hjælp til at hæve rentabilitets- og investeringssatsen. Sunde finansielle systemer bidrager ligeledes til makroøkonomisk stabilitet. Siden indførelsen af europen er det sket opmuntrende fremskridt med hensyn til integration af kapitalmarkederne ikke mindst gennem den igangværende gennemførelse af handlingsplanerne for finansielle tjenesteydelser og risikovillig kapital. Dette arbejde er en af de vigtigste politiske prioriteter, hvor man bør gå i gang hurtigst muligt; Det Europæiske Råd i Lissabon opfordrede til fuld gennemførelse af handlingsplanerne i henholdsvis 2005 og 2003. Desuden bør der i planerne og i deres gennemførelse tages hensyn til den nuværende markedsudvikling, således at integrering så vidt muligt skyldes markedet. Det er nødvendigt i så høj grad som muligt at:

i) lette adgangen til investeringskapital på EU-niveau i så vidt omfang som muligt, herunder for små og mellemstore virksomheder, ved hjælp af en »enhedstilladelse for emittenter«

ii) lette alle investorers adgang til det integrerede marked ved at fjerne hindringer for investeringer i og ved pensionsfonde, sikre en passende investorbeskyttelse, afklare sondringen mellem institutionelle og private investorer, revurdere adfærdskodeksen og forbedre rammerne for institutionelle investorers investeringsaktiviteter

iii) fremme yderligere integration af markederne for statsobligationer gennem mere konsultation og åbenhed om gældsudstedelsesteknikker og -instrumenter og en forbedring af markederne for grænseoverskridende salg og tilbagekøb (»repo«)

iv) sikre større effektivitet af værdigpapirclearing og værdipapirafvikling for at lette og fremme sunde grænseoverskridende aktiviteter

v) effektivisere grænseoverskridende detailbetaling ved forbedring af procedurerne for behandling af grænseoverskridende betaling og kommunikation med kunderne

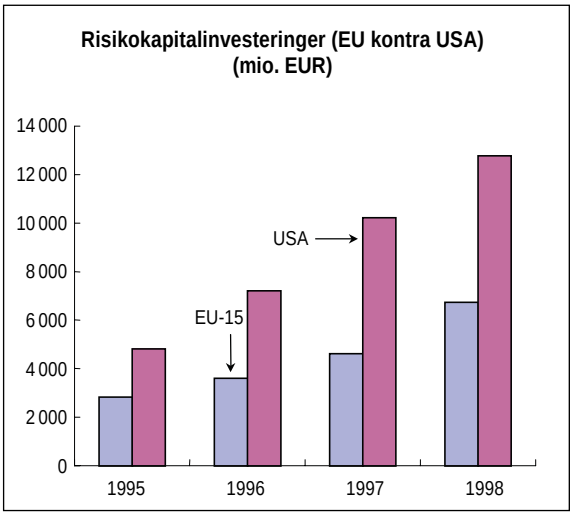
vi) sikre bedre sammenlignelighed for regnskaber fra virksomheder, der har behov for adgang til et integreret kapitalmarked, og give EU mulighed for hurtigt at reagere på udviklingen inden for international regnskabsføring

vii) fremskynde skattemæssige foranstaltninger for at fremme oprettelsen af nye firmaer og investeringer i risikovillig kapital, ændringer i konkurslovgivningen for at give iværksættere en ny chance og foranstaltninger til fremme af medarbejderes deltagelse

viii) sikre et mere intensivt samarbejde mellem lovgivnings- og tilsynsmyndigheder for EU's kapitalmarked, og

ix) sikre opfølgning af EU's bestemmelser om overtagelsestilbud og kreditinstitutters og forsikringsselskabers omstrukturering og konkurs.

EU bør bidrage til den internationale finansielle stabilitet ved at indgå i en effektiv dialog med de væsentligste handelspartnere og ved at bistå med at sikre konsolideringen af et internationalt finansielt system. EU bør fortsat arbejde for, at der fastlægges multilaterale rammer for investeringsregler i den næste WTO-forhandlingsrunde, således at det internationale investeringsklima gøres mere forudsigeligt og stabilt.

Kilde: EVCA, Venture One.

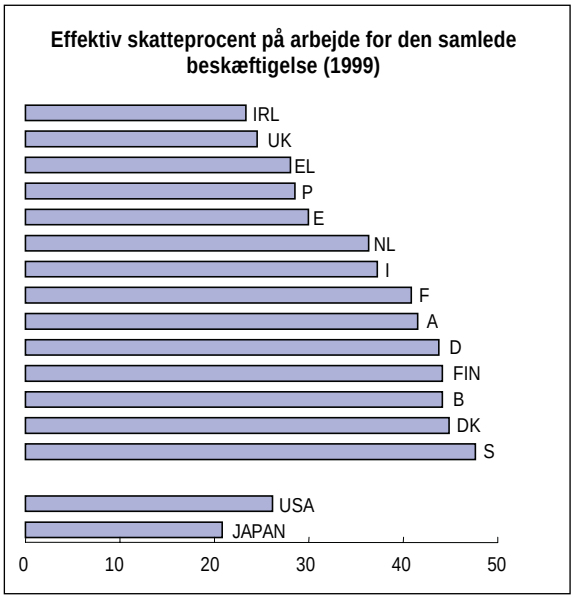
3.8. ***Mere velfungerende arbejdsmarkeder***

Det Europæiske Råd i Lissabon opstillede en europæisk strategi for fuld beskæftigelse ved fremskyndelse af den strukturelle reformproces og forberedelse af overgangen til den videnbaseret økonomi, modernisering af den europæiske sociale model, investering i menneskelige ressourcer og bekæmpelse af social udstødelse samt anvendelse af en hensigtsmæssig makroøkonomis miks. Situationen på arbejdsmarkedet er blevet bedre, men der er store forskelle fra medlemsstat til medlemsstat, bl.a. på grund af forskellige fremskridt med gennemførelsen af strukturreformer og aktive foranstaltninger for at forbedre beskæftigelsesegnetheden og tilpasningsevnen. De lande, der har gjort flest fremskridt under bibeholdelse af holdbare makroøkonomiske politikker, høster fordelene i form af højere beskæftgelse og lavere strukturel arbejdsløshed. Der er imidlertid fortsat betydelige problemer. Således er arbejdsløsheden fortsat uacceptabelt høj og koncentreret på visse grupper og områder, og langtidsledigheden udgør en stor procentdel. Den lave beskæftigelsesgrad, navnlig blandt kvinder og ældre, begrænser EU's vækstpotentiale. Den demografiske udvikling i EU vil endvidere betyde stagnation i den erhvervsaktive befolknings vækst. For at klare disse problemer og fuldt ud drage fordel af den videnbaserede økonomi er det nødvendigt at sikre en hurtig og åben gennemførelse af de fire hovedlinjer i retningslinjerne for beskæftigelse. Vægten på investeringer i menneskelige ressourcer er en hovedhjørnesten i den europæiske sociale model. Medlemsstaterne bør:

i) fremme overgangen fra passive til aktive foranstaltninger og træffe forebyggende foranstaltninger for at bremse udviklingen i ungdomsarbejdsløsheden og langtidsledigheden i overensstemmelse med beskæftigelsesretningslinjerne; navnlig styrke beskæftigelsesegnetheden gennem nedsættelser af skatter og socialudgifter, især til gavn for de lavtlønnede; lette adgangen til erhvervsuddannelse og livslang uddannelse og sikre reintegrering af arbejdsløse gennem målrettede aktive programmer; inddrage arbejdsmarkedets parter i bestræbelsen på sammen med de offentlige myndigheder at forbedre den almene uddannelse, erhvervsuddannelsen og mulighederne for livslang uddannelse

ii) gennemgå og om nødvendigt tilpasse skatte- og dagpengesystemerne, så der sikres effektive incitamenter og belønning for deltagelse i et aktivt arbejdsliv; nyvurdere passiv indkomststøtte og opfyldelse af kriterierne for tildeling af ydelser under dagpengesystemet samt foretage tilpasninger, hvor dette er hensigtsmæssigt; undgå, at personer overføres fra arbejdsløshedsdagpengesystemer til andre dyre passive systemer uden for arbejdsmarkedet samt udvikle aktive arbejdsmarkedsforanstaltninger for at undgå langtidsledighed, der støttes af rent passive systemer

iii) fremme mobiliteten, bl.a. ved gensidig anerkendelse af kvalifikationer og ved at forbedre mulighederne for overførsel af pensionsrettigheder for at fremme mobiliteten mellem sektorer og områder i EU

Note: Den effektive skatteprocent på arbejde for den samlede beskæftigelse er den andel, som sociale sikringsbidrag plus personlig indkomstskat udgør af bruttolønnen. Selv om denne i sit princip svarer til de implicitte skatteprocenter, som Eurostat offentliggør, er der visse forskelle i metoden. Da de i vidt omfang bygger på makroøkonomiske data, kan de imidlertid opdateres i overensstemmelse med Kommissionens økonomiske prognoser, således at der sikres en vurdering på grundlag af de seneste oplysninger.
Kilde: Kommissionens tjenestegrene.

iv) modernisere arbejdstilrettelæggelsen i samarbejde med arbejdsmarkedets parter, herunder indførelse af fleksible arbejdstidsordninger, foranstaltninger til fremme af deltidsarbejde og en nyvurdering af en stram jobbeskyttelseslovgivning og høje fratrædelsesgodtgørelser; enhver form for generel forkortelse af arbejdstiden — enten gennem lovgivning eller overenskomster — bør ledsages af bestræbelser på at undgå stigende enhedslønomkostninger og under hensyntagen til det fremtidige arbejdskraftudbud, og

v) styrke indsatsen på ligestillingsområdet, bl.a. ved at forbedre incitamenterne i skatte- og dagpengesystemerne og fremme en politik, der giver mulighed for at forene arbejde og familieliv

vi) styrke bestræbelserne på senest ved udgangen af 2000 at nå til enighed om foranstaltninger til sikring af et arbejdsmarked, hvor der i højere grad er plads til alle.

3.9. ***Fremme af en bæredygtig udvikling***

Fremme af miljøvenlige teknologier, produkter og adfærd kan bidrage til en mere bæredygtig udvikling. En sund miljøpolitik, der tager sigte på at udnytte de effektivitetsforbedringer, der følger af markedsbaserede instrumenter, vil ligeledes kunne give mere effektive økonomiske strukturer og på den måde bidrage til højere vækst og beskæftigelse. Medlemsstaterne bør

i) indføre eller styrke markedsbaserede politikker, som f.eks. beskatning, brugerafgifter, ansvarsforsikringsordninger og omsættelige forureningstilladelser, der prissætter knappe ressourcer; hjælpe med at opfylde EU-målsætningerne efter Kyoto-protokollen og bidrage til at bryde forbindelsen mellem pres på miljøet og økonomisk vækst

ii) nyvurdere sektormæssige tilskud og skattefritagelser samt andre eksisterende foranstaltninger, der har en negativ miljøvirkning, idet der samtidig tages fuldt hensyn til andre relevante økonomiske og sociale faktorer, og

iii) arbejde på at nå til enighed om en passende ramme for energibeskatning på europæisk niveau.

II. LANDESPECIFIKKE RETNINGSLINJER FOR DEN ØKONOMISKE POLITIK

1. BELGIEN

Efter en opbremsning i 1999 forventes der et opsving i den økonomiske aktivitet i 2000 båret af den indenlandkse efterspørgsel, navnlig det private forbrug og investeringer, og et fortsat positivt bidrag fra nettoeksporten. Jobskabelsen forventes at fortsætte i 2000 og at blive yderligere styrket i 2001, i takt med at den nedsatte skat på arbejde får virkning.

Budgetpolitikken

Belgien har gjort yderligere fremskridt med budgettilpasningen i 1999, idet det samlede offentlige underskud faldt til 0,9 % af BNP, hvilket er under målet i stabilitetsprogrammet, og den offentlige gæld faldt til 114,4 % af BNP. Ifølge det ajourførte stabilitetsprogram for 2000-2003 vil Belgien fortsætte budgetkonsolideringen baseret på et stort overskud på primærbalancen, således at der i 2002 vil være opnået balance på budgettet og en gældskvote på omkring 100 % af BNP i 2003. På baggrund af ovenstående bør budgetpolitikken fokusere på følgende:

i) opnåelse af bedre budgetresultater i 2000 end målet på et underskud på 1 % af BNP, der fremgår af budgettet og det ajourførte stabilitetsprogram, i lyset af de forbedrede budgetresultater i 1999 og bedre udsigter for BNP-væksten i 2000 end i budgettet

ii) fastholdelse af den årlige vækstrate for de primære udgifter inden for de 1,5 %, der implicit kan udledes af forpligtelserne i det ajourførte stabilitetsprogram og på den måde tillade en lettelse af skattebyrden, navnlig på arbejde, samtidig med at målet om et lavere offentligt underskud fastholdes

iii) overskuddet på primærbalancen bør holdes på over 6 % af BNP for at sikre en fortsat nedbringelse af det samlede offentlige underskud og en hurtig nedbringelse af den offentlige gældskvote, og

iv) overskuddet af privatiseringer eller andet salg af aktiver, som staten ejer, bør anvendes til at nedbringe den offentlige gæld.

Produktmarkedet

Belgien er godt integreret i den europæiske økonomi. Den belgiske økonomis åbenhed skaber konkurrence, navnlig på produktmarkedet. Der er imidlertid fortsat problemer i visse tjenestesektorer. Der er gjort betydelige fremskridt med gennemførelsen af lovgivningen om det indre marked, men gennemførelsen bør fremskyndes. Den belgiske regering har forpligtet sig til at nedbringe den administrative byrde for virksomheder med 25 %, mens den sidder ved magten. På trods af den seneste indsats er forholdet mellem F&U-udgifter og BNP fortsat under gennemsnittet i EU. Der må gøres en indsats for at fremme væksten i informations- og kommunikationsteknologi, som ligger under gennemsnittet. På grund af ovenstående bør Belgien gøre en særlig indsats på følgende områder:

i) løse problemet med manglende konkurrence på tjenestemarkederne, hvilket bidrager til høje priser og ringe produktivitet i sektorer som f.eks. energi, telekommunikation, jernbanetransport og tjenesteydelser til erhvervslivet

ii) fremme liberaliseringen af el- og gasmarkedet og styrke de beføjelser, der er tillagt de tilsynsmyndigheder, der har ansvar for energi og telekommunikation

iii) uden ophør gennemføre og nøje overvåge de forskellige foranstaltninger, der er planlagt for at nedbringe den administrative byrde for erhvervslivet, og

iv) øge åbenheden om forholdet mellem den offentlige og den private sektor, bl.a. inden for rammerne af offentlige/private partnerskaber for at undgå konkurrenceforvridning.

Kapitalmarkedet

Der er iværksat en række reformer for at gøre markedet mere effektivt i et stadig mere konkurrencepræget miljø. Risikovillig kapital domineres i høj grad af den offentlige sektor og er karakteriseret ved en høj procentdel af udviklingsinvesteringer og højteknologiske investeringer. Selv om koncentrationen af udviklingsinvesteringer generelt er positiv, kan knapheden på privat risikovillig kapital og mellemfinansiering på lang sigt begrænse væksten på markedet for risikovillig kapital. I lyset af ovenstående bør Belgien fokusere på følgende:

i) forsøge yderligere at fremme privat i modsætning til offentlig risikovillig kapital gennem bedre skatteforhold; i særdeleshed forsøge at omstrukturere systemet for aktieselskabsskat ved at nedsætte skatteprocenten og udvide beregningsgrundlaget.

Arbejdsmarkedet

Det belgiske arbejdsmarked har klaret sig forholdsvis godt hvad angår vækst i beskæftigelsen. Med udgangspunkt i en lav samlet beskæftigelsesgrad, navnlig for kvinder og ældre, har udbuddet af arbejdskraft været støt stigende. Den stigende beskæftigelse har derfor ikke så meget vist sig ved en lavere arbejdsløshed. Arbejdsløsheden er fortsat en af de højeste blandt de mindre medlemsstater, og der er udtalte regionale forskelle. Opdelt ansvar mellem forbundsregeringen, regionerne og fællesskaberne kræver en betydelig koordinering. I lyset af ovenstående bør Belgien fokusere på følgende:

i) styrke foranstaltningerne til fremme af mobilitet mellem og inden for regionerne og opfordre arbejdsmarkedets parter til i højere grad — inden for rammerne af landets lønnormer — at lade lønforhandlingerne afspejle lokale arbejdsmarkedsforhold og/eller virksomhedernes finansielle situation på grund af de udtalte geografiske forskelle hvad angår arbejdsløshed. Arbejdsmarkedets parter og de offentlige myndigheder bør ligeledes inden for deres respektive ansvarsområder være mere opmærksomme på at sikre efteruddannelse af arbejdskraften, og

ii) styrke aktive arbejdsmarkedsforanstaltninger for at skabe incitamenter til at deltage i de aktive foranstaltninger og acceptere nye jobtilbud; de aktive arbejdsmarkedsforanstaltninger bør kombineres med en nyvurdering af eventuelle demotiverende følger af skatte- og dagpengeordningerne, herunder tilstedeværelsen og betingelserne for retten til dagpenge, for beskæftigelsen, især af lavtuddannede, ældre arbejdstagere og kvinder.

2. DANMARK

Den økonomiske vækst forventes at tage til igen i 2000, da den indenlandske efterspørgsel, navnlig det private forbrug, vil blive styrket samtidig med de lysere udsigter for eksportmarkederne. Arbejdsløsheden, der med 4,5 % af arbejdsstyrken ved udgangen af 1999 nåede det laveste niveau siden 1970'erne, forventes at stige lidt i løbet af året.

Budgetpolitikken

De offentlige finanser i Danmark blev stærkt forbedret i 1999, idet det samlede offentlige overskud var på 3 % af BNP, hvilket er en halv procent højere end forventet, da finansloven blev vedtaget. I 2000 forventes det samlede offentlige overskud at blive på omkring 2,2 % af BNP og ifølge det opdaterede danske konvergensprogram derefter at stige gradvist til ca. 3 % af BNP i 2005. Der har regelmæssigt være tale om overskridelser af budgettet i amter og kommuner. I lyset af ovenstående bør budgetpolitikken fokusere på følgende:

i) overholde regeringens mål om at begrænse realvæksten i det offentlige forbrug til 1,2 % i finansloven for 2000; i den henseende bør situationen i amter og kommuner overvåges; der bør overvejes stærkere institutionelle rammer, der respekterer amters og kommuners autonomi, hvis der er risiko for, at dette mål ikke kan opfyldes, og

ii) fortsætte faldet i både skatte- og udgiftskvoten som anført i det opdaterede konvergensprogram i betragtning af den gunstige situation for de offentlige finanser, da det vil forbedre de økonomiske incitamenter og bidrage til et mere gunstigt mellemsigtet perspektiv for vækst og beskæftigelse.

Produktmarkederne

Damark er blandt de lande, der er nået længst med en reform af produktmarkedet, navnlig inden for netværksindustrierne. Der er imidlertid fortsat plads til forbedringer med hensyn til prisniveauet og produktiviteten i den danske økonomi, hvis problemet med utilstrækkelig konkurrence i visse sektorer skal løses, som f.eks. mad- og drikkevarer, byggematerialer og detailhandelen. De danske kommercielle F&U-resultater kan ikke stå mål med resultaterne i de øvrige nordiske lande. I lyset af ovenstående bør Danmark fokusere på følgende:

i) fortsat føre en politik, der tager sigte på at styrke konkurrencepolitikken og sikre, at den implementeres fuldt ud; give Konkurrencerådet beføjelse til at anvende EF-traktatens artikel 81 og 82

ii) fortsætte bestræbelserne på at øge effektiviteten i den forholdsvis store offentlige sektor, f.eks. ved mere systematisk at anvende offentlig licitation, og

iii) styrke indsatsen for at øge teknologioverførslen fra forskningsinstitutter til erhvervslivet og fremme iværksætning i de højteknologiske sektorer.

Kapitalmarkedet

Der er gennemført betydelige reformer for at gøre markedet mere effektivt og tilvejebringe risikovillig kapital. Aktiemarkedet er imidlertid fortsat forholdsvis lille, navnlig sammenlignet med obligationsmarkedet. I 1998 blev der oprettet et marked for vækstvirksomheder, men kun forholdsvis få virksomheder er børsnoteret. På trods af de gennemførte reformer er markedet for risikovillig kapital fortsat lille. I lyset af ovenstående bør Danmark fokusere på følgende:

i) øge kilderne til finansiering af investeringer i risikovillig kapital ved yderligere at lette de kvantitative begrænsninger for pensionsinstitutters investeringer; der skal i denne forbindelse tages hensyn til behovet for risikospredning, og

ii) være særlig opmærksom på de eksempler på god praksis, der blev fremsat i meddelelsen fra oktober 1999 om risikovillig kapital på områderne beskatning af investeringer i risikovillig kapital, konkurslovgivning og fremme af nye former for medarbejderejerskab, herunder aktieoptioner.

Arbejdsmarkedet

Situationen på arbejdsmarkedet har forbedret sig mærkbart i Danmark i de seneste år, delvis som følge af de omfattende strukturreformer, der er blevet gennemført siden midten af 1990'erne. På grund af den høje beskæftigelsesgrad og den lave arbejdsløshed kan det imidlertid vise sig meget vanskeligt på lang sigt at sikre den nødvendige arbejdsstyrke. Den demografiske udvikling og den annoncerede indførelse af en sjette ferieuge vil ikke hjælpe på denne situation. På trods af de seneste ændringer af skattereglerne er skatten på arbejde fortsat høj, og dagpengeordningerne er omfattende og generøse. I lyset af ovenstående bør Danmark fokusere på følgende:

i) gennemføre reformerne for at nedbringe det samlede skattetryk på arbejde, navnlig marginalskatten på de lave indkomster, og øge incitamenterne til at søge arbejde eller blive i arbejde; nøje overvåge reformen af førtidspensions- og efterlønsordningerne og orlovsordninger i betragtning af behovet for at øge arbejdskraftudbuddet.

3. TYSKLAND

Den økonomiske aktivitet tog mærkbart fart i anden halvdel af 1999, da bidraget fra nettoeksporten for første gang siden midten af 1998 blev positivt igen. Da det forventes, at nettoeksporten vil holde sit niveau, og da den indenlandske efterspørgsel bæres af det forventede fald i arbejdsløsheden, vil væksten i BNP formodentlig blive klart højere end i 1999.

Budgetpolitikken

Konsolideringen af de offentlige finanser i Tyskland fortsatte i 1999, idet det samlede offentlige underskud faldt til 1,1 % af BNP sammenlignet med 2 %-målet i det oprindelige stabilitetsprogram. Ifølge det ajourførte stabilitetsprogram pr. 1. februar 2000 forventes underskuddet at falde til 1 % af BNP i 2000. Dette beskedne fald i underskuddet — på trods af en ambitiøs sparepakke på forbundsniveau — skyldes blandt andet en mindre forværring af finanserne på regionalt niveau og en genopbygning af reserverne i den sociale sektor. I 2001 vil de planlagte reformer af indkomst- og selskabsskatten føre til en forværring af det samlede offentlige underskud til omkring 1,5 % af BNP. I lyset af ovenstående bør Tyskland fokusere på følgende:

i) bruge de fiskale gevinster, hvis væksten bliver højere end forventet, til at reducere underskuddet i 2000 til under målet

ii) gennemføre reformer af indkomst- og selskabsbeskatningen i 2001 med stor forsigtighed for at begrænse den nye stigning i statsunderskuddet og at nedbringe risikoen for en varig forværring af det strukturelle underskud

iii) gennemføre strukturreformer af det sociale sikringssystem (navnlig pension og sundhed), da de er nøglen til bæredygtige finanser på mellemlang sigt, og

iv) sikre, at gældskvoten bliver nedadgående ved fuldt ud at overholde de planlagte underskudsmål og fortsat udnytte privatiseringsmuligheder på samtlige offentlige myndighedsniveauer. Desuden skal engangsindtægter anvendes fuldt ud til gældsnedbringelse.

Produktmarkedet

Tyskland er godt integreret på de europæiske produktmarkeder. Det tyske prisniveau er dog fortsat relativt højt, fortrinsvis på grund af højere indkomstniveauer pr indbygger. En række reformer har imidlertid på det seneste bidraget til at forbedre de tyske produktmarkeder, navnlig ændring af konkurrencepolitikken og liberalisering af netværksindustrier. Der kan dog stadig foretages forbedringer. I lyset af ovenstående bør Tyskland fokusere på følgende:

i) sikre en større åbenhed for offentlige indkøb; fremme elektronisk adgang til offentlige udbudsprocedurer

ii) liberalisere reklamereglerne efter de europæiske standarder (dvs. fjerne restriktionerne for lavpriser og gaver) under hensyn til kravene i det nye direktiv om elektronisk handel

iii) forbedre konkurrencestrukturerne og effektiviteten ved at udnytte privatiseringsmulighederne

iv) fortsat nedbringe statsstøtten, herunder ad hoc-støtte og sektorbestemt støtte

v) ændre den nye aftale om elbetalinger, som gælder indtil udgangen af 2001, på baggrund af erfaringerne, således at fordelene ved liberaliseringen af elsektoren udnyttes fuldt, ud, og

vi) gøre en yderligere indsats for at fjerne restriktioner og administrative byrder for små og mellemstore virksomheder, navnlig for tjenesteydelser til erhvervslivet og håndværksvirksomheder.

Kapitalmarkedet

Det tyske kapitalmarked har været dynamisk i de sidste fem år, navnlig i 1999. Især har det været en succes med udviklingen af Neuer Markt, der er et aktiemarked for højteknologiske virksomheder i stærk vækst. Som følge af den stærke offentlige støtte og den seneste markedsudvikling er det tyske marked for risikovillig kapital i stærk vækst, og der er endda betydelige udviklingsinvesteringer. I lyset af ovenstående bør Tyskland fokusere på følgende:

i) være særlig opmærksom på de eksempler på god praksis, der blev fremsat i meddelelsen fra oktober 1999 om risikovillig kapital på områderne beskatning, konkurslovgivning og støtte til aktieoptionsordninger.

Arbejdsmarkedet

Situationen på det tyske arbejdsmarked har forbedret sig en smule i 1999, dog hovedsagelig i den vestlige del af landet. »Joballiancen« har udstukket rammer for den nyligt aftalte løntilbageholdenhed, herunder bedre muligheder for deltidsarbejde for ældre, som arbejdsmarkedets parter skal gennemføre. En vidtrækkende skattereform, der flytter vægten fra skat på arbejde til grønne afgifter, er allerede blevet gennemført, og der er planer om at gå videre med denne reform. Pensionsstigningerne vil aftage, hvilket skulle gøre det muligt at holde pensionsbidragene på et stabilt niveau. I lyset af ovenstående bør Tyskland fokusere på følgende:

i) kritisk revurdere politikken i den østlige del af landet, hvor arbejdsmarkedsproblemerne stadigvæk — ti år efter genforeningen — er særdeles store. En sådan vurdering bør bl.a. omfatte effektivitetsoverførsler og en vurdering af, hvordan arbejdsmarkedets parter kan anspore til jobskabelse ved hjælp af øget fleksibilitet på arbejdsmarkedet og passende lønstrukturer

ii) fortsætte og overvåge indsatsen for gradvist at nedbringe skattetrykket på arbejde ved at sænke skatter og sociale sikringsbidrag. Lønomkostningerne bør reduceres yderligere over hele lønskalaen og især i den laveste ende, samtidig med at behovet for budgetkonsolidering tilgodeses; den politiske strategi med at flytte beskatningen fra arbejde til miljøafgifter, som allerede har bidraget til et fald i pensionsbidragssatserne på ca. 5 %, bør fortsættes i overensstemmelse med de planlagte yderligere skridt i reformen, og

iii) fjerne motivationshæmmende faktorer i skatte- og dagpengesystemet, der afholder visse grupper fra at søge arbejde, navnlig ældre; føre en politik, der bedst sikrer, at arbejdstagerne ikke trækker sig tilbage fra arbejdsmarkedet på et tidligt tidspunkt, og som fremmer beskæftigelse af ældre arbejdstagere.

4. GRÆKENLAND

Opsvinget i den økonomiske aktivitet, der startede i 1994, er fortsat kraftigt; i 1999 lå den reale BNP-vækst i Grækenland over EU-gennemsnittet for fjerde år i træk på trods af en mindre opbremsning på grund af den eksterne udvikling. Konsolideringen af vækstfasen forventes at påvirke arbejdsmarkedet positivt i de kommende år.

Budgetpolitikken

Grækenland gjorde yderligere fremskridt i 1999 med forbedringen af budgetsituationen, idet det samlede offentlige underskud faldt til 1,6 % af BNP, hvilket er under målet i konvergensprogrammet, og den offentlige gæld faldt til 104,4 % af BNP. Den hurtige nedbringelse af underskuddet skyldes meget større budgetindtægter end forventet, hvilket mere end opvejede en mindre omkostningsoverskridelse. I det ajourførte konvergensprogram forventes et yderligere fald i det offentlige underskud i 2000 og 2001. Budgetkonsolideringen støttes af et stort overskud på primærbalancen, hvoraf en del kan tilskrives det sociale sikringssystem efter reformerne i 1990'erne; der forventes en yderligere reform af denne sektor væsentligst på grund af befolkningens aldring. I lyset af ovenstående bør Grækenland fokusere på følgende:

i) betragte målet for det samlede offentlige underskud i 2000 på 1,2 % af BNP, der er fastsat i budgettet, som en øvre grænse; et bedre resultat på indkomstsiden bør føre til et lavere samlet offentligt underskud; stramme budgetpolitikken yderligere i 2001, hvis der opstår inflationspres

ii) sikre udgiftskontrol gennem klare og bindende standarder for at nedbringe forholdet mellem de løbende udgifter på primærbalancen og BNP

iii) fortsætte reformen af det sociale sikringssystem for at sikre systemets overlevelse på lang sigt; forbedre kapitalforvaltningen gennem sociale sikringsfonde kombineret med en fortsat rationalisering af og kontrol med udgifterne, og

iv) gennemføre de privatiseringer, der er planlagt for 2000 og i de følgende år, for at sikre en hurtigere nedbringelse af gældskvoten.

Produktmarkedet

Grækenland er delvis på grund af sin geografiske beliggenhed mindre integreret i de europæiske produktmarkeder end andre medlemsstater. Prisniveauet er forholdsvis højt for flere priskategorier. Vækstraterne for den græske produktivitet er forbedret, men produktivitetsniveauerne er lavere end i andre medlemsstater. På trods af betydelige fremskridt med privatisering af offentlige virksomheder og enkelte foranstaltninger til fremme af iværksætning og innovation sker reformerne på produktmarkedet forholdsvis langsomt. I lyset af ovenstående bør Grækenland fokusere på følgende:

i) forbedre gennemførelsen og anvendelsen af lovgivningen om det indre marked

ii) fremme liberaliseringen af telekommunikation, elektricitet og gas

iii) træffe konkrete foranstaltninger for at fremme oprettelse af virksomheder, og

iv) træffe yderligere foranstaltninger for at fremme spredningen af F&U og informations- og kommunikationsteknologier og fremme den private sektors finansiering af F&U.

Kapitalmarkedet

På grund af den igangværende liberalisering åbnes det græske kapitalmarked i stadig højere grad for konkurrence. Aktiemarkedet har draget fordel af reformerne vedrørende corporate governance og noteringsbetingelserne og indførelsen af immaterielle værdipapirer. Desuden forventes små og mellemstore dynamiske selskabers aktiver meget snart at blive noteret på den børs for disse selskaber, der er oprettet for nylig med European New Market som model. Risikokapitalinvesteringerne er dog fortsat de laveste i EU. Det begrænser i høj grad finansieringsmulighederne for nye vækstvirksomheder. Der er først for nylig indført incitamenter i form af skattelettelser og et finansielt støtteprogram; derfor kan resultaterne heraf endnu ikke vurderes. I lyset af ovenstående bør Grækenland fokusere på følgende:

i) fremskynde gennemførelsen af de foranstaltninger, der er indeholdt i handlingsplanen for risikovillig kapital for 1998 og lægge særlig vægt på eksemplerne på god praksis i meddelelsen fra oktober 1999.

Arbejdsmarkedet

Det græske arbejdsmarked var i 1990'erne karakteriseret af på den ene side en stigning i arbejdsstyrkens andel og i beskæftigelsen, mens arbejdsløsheden på den anden side steg. Selv om beskæftigelsen omregnet til fuldtidsbeskæftigede nu ligger nær EU-gennemsnittet, er der fortsat betydelige strukturelle problemer, herunder en lav beskæftigelsesgrad, lav deltidsbeskæftigelse, lav beskæftigelse af kvinder og høj langtidsledighed. Der er taget initiativer til gennemførelse af strukturreformer af arbejdsmarkedet og en præventiv tilgang til bekæmpelse af ungdoms- og langtidsledighed. Skattebyrden på arbejde er blevet lettet. Bestræbelserne på at øge deltidsbeskæftigelsen, som i Grækenland er lavere end EU-gennemsnittet, begyndte at give resultater i 1999. I lyset af ovenstående bør Grækenland fokusere på følgende:

i) træffe afgørende, sammenhængende og synlige foranstaltninger for at undgå, at unge og voksne arbejdsløse bliver langtidsledige; navnlig styrke indsatsen for at afslutte reformen af arbejdsformidlingen for at gennemføre de præventive foranstaltninger i overensstemmelse med beskæftigelsesretningslinjerne 1 og 2; fortsætte reformen af uddannelsessystemerne i overensstemmelse med behovet i produktionssektoren

ii) sikre fuld og effektiv gennemførelse af de arbejdsmarkedsreformer, der blev opnået enighed om i 1998, navnlig hvad angår fremme af deltidsarbejde og mere fleksible arbejdstider, og

iii) revurdere løndannelsessystemerne med arbejdsmarkedets parter for at tilpasse lønudviklingen til produktivitetsforskellene på geografisk niveau, sektor- og virksomhedsniveau, og navnlig sikre, at muligheden for fravalg af sektoraftaler (idet man dog respekterer det minimumsniveau, der er fastsat ved den kollektive overenskomst) efter den nationale beskæftigelsesplan bliver en konkret realitet.

5. SPANIEN

I 1999 blev væksten i BNP på sit hidtidige stabile leje, samtidig med at der var en stærk jobskabelse. Prognoserne for 2000 er gunstige baseret på en mere moderat udvikling i den indenlandske efterspørgsel og en forbedring af den spanske eksport. Prisudviklingen har imidlertid været værre end forventet siden anden halvdel af 1999, men forventes at falde i løbet af 2000, forudsat overenskomsterne forbliver moderate.

Budgetpolitikken

I 1999 var der klare fremskridt med budgetkonsolideringen, idet det samlede offentlige underskud faldt til 1,1 % af BNP, hvilket er et halvt procentpoint under målet i det oprindelige stabilitetsprogram. Ifølge det ajourførte stabilitetsprogram forventes det samlede offentlige underskud at blive yderligere nedbragt i 2000 og 2001 og vende sig til et overskud i 2002 og 2003, hvilket væsentligst vil ske gennem en stramning af udgifterne på primærbalancen. Det vil ligeledes gøre det muligt at lette skattebyrden. For at løse problemet med befolkningens aldring er der oprettet en pensionsreservefond. I lyset af ovenstående bør budgetpolitikken tage sigte på følgende:

i) opnå og eventuelt forbedre budgetmålene i det ajourførte stabilitetsprogram på grund af de bedre end forventede resultater i 1999; allerede i 2000 være indstillet på at stramme finanspolitikken yderligere for at imødegå en eventuelt risiko for overophedning

ii) gennemføre den planlagte reform af den nationale budgetlov i 2000 for at forbedre kontrollen med udgifterne på primærbalancen, hvilket har afgørende betydning for budgetkonsolideringen; det skulle gøre det muligt at begrænse ikke-budgetterede udgifter til først og fremmest at omfatte uforudsete udgifter

iii) gradvis udbygge pensionsreservefonden, der blev oprettet i budgettet for 2000 for at løse det langsigtede problem med befolkningens aldring; træffe yderligere foranstaltninger i den nye samtalerunde mellem regeringen og arbejdsmarkedets parter om en reform af pensionssystemet, der skal gennemføres i 2000 inden for rammerne af den såkaldte Pacto de Toledo, og

iv) fortsætte og fuldt ud respektere den gældende interne stabilitetspagt mellem regionerne og staten, da de regionale regeringer spiller en stadig større rolle på mange udgiftsområder.

Produktmarkedet

Spanien er moderat integreret i de europæiske produktmarkeder. Der er truffet en række foranstaltninger for at forbedre konkurrencen på produktmarkedet, herunder en bedre gennemførelse af lovgivningen om det indre marked, fremskridt med liberaliseringen af telekommunikation, styrkelse af konkurrenceloven og oprettelse af one-stop-shops for små og mellemstore virksomheder. I den nye plan for videnskab og teknologi satses der på en betydelig stigning af udgifterne til F&U i forhold til BNP. I lyset af ovenstående bør Spanien fokusere på følgende:

i) fortsætte gennemførelsen af 1999-reformen af konkurrenceloven; inden for rammerne af denne reform være særlig opmærksom på at styrke de uafhængige konkurrencemyndigheders mulighed for og midler til at behandle sager

ii) fortsætte nedbringelsen af den sektorspecifikke støtte (jernbaner, kul, skibsbygning)

iii) træffe foranstaltninger for at styrke konkurrencen, bl.a. inden for sektorer som elektricitet, gas og detailhandel, fjerne restriktioner for jord og bringe prisen på vand nærmere det reelle omkostningsniveau, og

iv) fortsætte foranstaltningerne for at lette de administrative byrder, navnlig for små og mellemstore virksomheder, især da de små og mellemstore virksomheder skaber et stort antal arbejdspladser i erhvervslivet, og udvide det geografiske dækningsområde for one-stop-shops for erhvervslivet.

Kapitalmarkedet

Kapitalmarkedet udvikler sig hurtigt på grund af de reformer, der er gennemført for at lette virksomhedernes adgang og fremme investering i unoterede papirer, og som følge af privatiseringsprocessen og husholdningernes stigende aktieinvesteringer. Risikokapitalmarkedet er imidlertid fortsat lille. I lyset af ovenstående bør Spanien fokusere på følgende:

i) gøre en yderligere indsats for at udvikle risikokapitalmarkederne og navnlig øge udviklingsinvesteringerne; være særlig opmærksom på de eksempler på god praksis, der blev fremsat i meddelelsen fra oktober 1999 om risikovillig kapital på områderne konkurslovgivning, fremme af nye former for medarbejderdeltagelse og styrkelse af aktiemarkedet for små og mellemstore virksomheder.

Arbejdsmarkedet

Det spanske arbejdsmarked er begyndt at fungere betydelig bedre i de seneste år med et bemærkelsesværdigt fald i arbejdsløsheden og en stærk vækst i beskæftigelsen. Der er gjort en indsats for at skifte fra passive til aktive arbejdsmarkedspolitikker, herunder styrke den præventive indsats for at bekæmpe ungdoms- og langtidsledigheden. Skattebyrden på arbejde er blevet lettet, navnlig i den lavere ende af lønskalaen. Arbejdsløsheden er imidlertid fortsat den højeste i EU, og der er fortsat betydelige strukturproblemer, bl.a. opsplitningen af arbejdsmarkedet mellem fast og midlertidigt ansat personale, kvinders lave deltagelse på arbejdsmarkedet og en lav beskæftigelsesgrad samt store regionale forskelle. Der er ligeledes en vis risiko for lønpres. I lyset af ovenstående bør Spanien fokusere på følgende:

i) sammen med arbejdsmarkedets parter revurdere løndannelsessystemet og den regionale-lokale anvendelse af det sociale sikringssystem samt tage skridt til at forbedre situationen på boligmarkedet for at fremme mobilitet og fjerne regionale forskelle på arbejdsløshedsområdet

ii) fortsætte indsatsen for at gøre de aktive arbejdsmarkedspolitikker mere effektive og fremme deres samordning med de passive arbejdsmarkedspolitikker for at nedbringe langtidsledigheden og kombinere dette med en revurdering af skatte- og dagpengesystemerne for at gøre det mere attraktivt at ansætte og tage arbejde og deltage i aktive arbejdsmarkedsprogrammer; revurdere kvaliteten og effektiviteten af erhvervsuddannelsen i skolesystemet, og

iii) sammen med arbejdsmarkedets parter revurdere den stramme lovgivning om ansættelsestryghed og mindske hindringerne for afskedigelse for at få færre tidsbegrænsede ansættelseskontrakter og fremme fleksibiliteten på arbejdsmarkedet.

6. FRANKRIG

Den økonomiske aktivitet blev styrket i midten af 1999, og opsvinget ser ud til at være godt forankret på nuværende tidspunkt; der vil fortsat være god vækst i 2000 og deraf følgende stærk jobskabelse, især fordi beskæftigelsesindholdet i væksten er steget i de seneste år. På trods af ovennævnte vækstpotentiale forventes det, at inflationspresset fortsat vil være under kontrol som følge af øget konkurrence og moderate lønstigninger.

Budgetpolitikken

Frankrig gjorde i 1999 synlige fremskridt med forbedringen af budgetstillingen, idet det samlede offentlige underskud faldt til 1,8 % af BNP, hvilket er et halvt procentpoint under målet i det oprindelige stabilitetsprogram. Ifølge det ajourførte stabilitetsprogram forventes der en yderligere reduktion af gældskvoten i 2000 og derefter. Det skyldes en stram udgiftsstyring, der ligeledes vil give mulighed for at lette skattebyrden. På mellemlang sigt vil de offentlige finanser, navnlig pensionssystemet og sygesikringen, blive pålagt yderligere byrder som følge af befolkningens aldring. Som et første svar på dette problem er der blevet oprettet en pensionsreservefond i 1999. I lyset af ovenstående bør budgetpolitikken tage sigte på følgende:

i) nedbringe det offentlige underskud i 2000 til et niveau, der ligger klart under niveauet i det ajourførte stabilitetsprogram, på grund af de bedre end forventede resultater for det offentlige underskud i 1999 og de positive vækstprognoser

ii) hurtigt træffe korrigerende foranstaltninger, hvis der konstateres en mærkbar afvigelse fra de udgiftsmål, der er fastsat i det ajourførte stabilitetsprogram for de enkelte sektorer; og når det er muligt gennemføre sådanne korrigerende foranstaltninger samme år eller senest det følgende år

iii) udnytte muligheden for en hurtigere nedbringelse af underskuddet, hvis der konstateres større budgetmargener, således at stabilitets- og vækstpagtens målsætninger kan opfyldes allerede i 2000 eller 2001 med en mere komfortabel margen, og

iv) rette reformen af pensionssystemet, der forventes at begynde i 2000, mod langsigtet bæredygtighed for de offentlige finanser under inddragelse af retfærdighedshensyn — herunder retfærdighed mellem generationerne.

Produktmarkedet

Frankrig er ret godt integreret i de europæiske produktmarkeder. I den seneste tid er strukturreformerne blevet fremskyndet, hvilket giver bedre konkurrenceforhold og mindre bureaukrati for virksomhederne. Den nuværende mere gunstige makroøkonomiske situation giver Frankrig mulighed for at gennemføre yderligere reformer. I lyset af ovenstående bør Frankrig fokusere på følgende:

i) forbedre gennemførelsen af direktiverne om det indre marked, da Frankrigs resultattavle her er forholdsvis dårlig og på det seneste er blevet forværret; løse problemerne med anvendelsen af reglerne om det indre marked; fortsætte indsatsen for at indføre større åbenhed i offentlige udbudsprocedurer

ii) undgå at yde omfattende ad hoc-støtte, som det er sket på det seneste

iii) udbygge den allerede indledte liberalisering af netværksindustrierne, navnlig i energisektoren, og

iv) fortsætte indsatsen for at forenkle formaliteterne for erhvervslivet og fremme innovation.

Kapitalmarkedet

Det franske kapitalmarked er veludviklet og effektivt. Aktiemarkedet har udviklet sig dynamisk i 1990'erne takket være indførelsen af moderne teknologi, oprettelse af et marked for vækstvirksomheder, privatisering og indførelse af skattemæssige foranstaltninger til støtte for aktieinvesteringer. Der er truffet en række foranstaltninger for at fremme udviklingen af risikovillig kapital. Risikokapitalmarkedet bør imidlertid udvikles yderligere til trods for den seneste vækst. I lyset af ovenstående bør Frankrig fokusere på følgende:

i) gøre det nemmere for institutionelle investorer at investere på aktiemarkeder og i risikokapital, og

ii) være særlig opmærksom på de eksempler på god praksis, der blev fremsat i meddelelsen fra oktober 1999 om risikovillig kapital for at forbedre skattereglerne, forbedre håndhævelsen af konkurslovgivningen og yderligere fremme nye former for medarbejderdeltagelse.

Arbejdsmarkedet

Situationen på arbejdsmarkedet i Frankrig er blevet væsentligt forbedret, selv om en arbejdsløshed på 10,6 % af arbejdsstyrken ved udgangen af 1999 fortsat er en af de højeste i EU. Faldet i ungdomsarbejdsløsheden har været endnu mere mærkbart, da nye omfattende foranstaltninger gradvist er trådt i kraft. Den nominelle lønstigning har været moderat på trods af den øgede efterspørgsel efter arbejdskraft i den seneste tid. Den kommende lønudvikling skal følges nøje, da den fortsat vil være præget af følgerne af den gradvise indførelse af en 35-timers arbejdsuge. Den effektive skat på arbejde og kompensationsgraden i dagpengesystemet er forholdsvis høje, og det gældende regelværk kunne gøres lettere. I lyset af ovenstående bør Frankrig fokusere på følgende:

i) fortsætte og vurdere arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger, der kan lette skattetrykket på arbejde, navnlig for uuddannet og lavtlønnet arbejdskraft og i denne forbindelse revurdere sociale ordninger, så man undgår fattigdomsfælder

ii) revurdere lovgivningen om ansættelsestryghed for at vurdere dens betydning for beskæftigelsen, og

iii) nøje overvåge forhandlingen af reformen om 35-timers arbejdsugen for at undgå negative følger for lønomkostningerne, udbuddet af arbejdskraft og arbejdstilrettelæggelsen på mellemlang sigt.

7. IRLAND

Der var igen i 1999 en usædvanlig kraftig vækst i BNP, og denne forventes at fortsætte i 2000 — om end på et lidt lavere niveau — da væksten i efterspørgslen fortsat vil være stor. Den nuværende accelererende inflation skyldes til dels engangsfaktorer, og den underliggende inflation vil formodentlig kunne holdes nede, men der er tegn på overophedning, særlig på arbejdsmarkedet. Begrænsninger på udbudssiden vil derfor på kort sigt både kunne skabe inflation og true væksten.

Budgetpolitik

I 1999 var der igen et solidt overskud på de offentlige finanser, anslået til 2 % af BNP. I stabilitetsprogrammet forventes det, at der også de kommende år vil være overskud. Der er nu klare tegn på et opadgående inflationspres i økonomien og fremkomsten af begrænsninger på udbudssiden, både af fysisk art, herunder infrastruktur, og på arbejdsmarkedet. På den baggrund bør budgetpolitikken fokusere på:

i) at man allerede i 2000 er klar til at anvende budgetpolitikken til at sikre økonomisk stabilitet i betragtning af den betydelige overophedning af økonomien; 2001-budgettet skal indrettes efter dette mål

ii) at begrænse realvæksten i det offentlige forbrug fra de 4,3 %, der blev anslået for 1999, til 2,7 % i 2002 som anført i det ajourførte stabilitetsprogram, og

iii) at sikre, at målene i den nationale udviklingsplan prioriteres højt, da det er nødvendigt at dække infrastrukturbehovet i den kraftigt voksende økonomi, samtidig med at skattepolitikkens stabilitetsmål opfyldes.

Produktmarkeder

Irlands økonomi er meget godt integreret med resten af EU; priserne er ret lave, til trods for den seneste tids hurtige stigning i priserne på boliger og visse tjenesteydelser, og produktiviteten er høj. Der er de seneste år gennemført en række reformer vedrørende produktmarkeder. Der er gjort fremskridt med indførelsen af konkurrence i telesektoren, elektricitets- og gasmarkederne vil gradvis blive åbnet for konkurrence, og regeringen er begyndt at anvende partnerskaber mellem den offentlige og private sektor for at effektivisere de offentlige tjenester. Statens forskningsudgifter ligger ret lavt, men budgetbevillingerne til F&U vil nu blive sat kraftigt i vejret. På den baggrund bør Irland prioritere følgende punkter højt:

i) konkurrencemyndigheden bør have beføjelse til at håndhæve EF-traktatens artikel 81 og 82; der bør åbnes mulighed for en reel styrkelse af konkurrencepolitikken under den reform af konkurrencelovgivningen, der skal gennemføres i år, så den ikke begrænses til procedurespørgsmål

ii) foranstaltninger til yderligere liberalisering af transportsektoren; der bør specielt skabes konkurrence i bustransporten i byområder og i jernbanesektoren, f.eks. gennem franchising.

Kapitalmarkeder

Kapitalmarkederne udvikler sig tilfredsstillende, og den samlede børsværdi som procent af BNP er blevet fordoblet i løbet af fem år. Antallet af børsnoterede virksomheder ligger dog fortsat lavt. Der er truffet forskellige foranstaltninger for at fremme risikovillig kapital, og der er sket en positiv bevægelse bort fra offentlige til private investorer. Investeringerne, der traditionelt har været koncentreret om virksomheders senere udviklingsfaser (ekspansion), er i stigende grad blevet rettet mod de tidlige faser. Investeringsniveauet ligger dog alt i alt stadig lavt. På den baggrund bør Irland prioritere følgende punkt højt:

i) der bør gøres en yderligere indsats for at fremme risikovillig kapital specielt til igangsætning af virksomheder og finansiering af de indledende faser.

Arbejdsmarkedet

Stærk vækst i beskæftigelsen og en arbejdsløshed på et historisk lavt niveau er de hovedtræk, der for øjeblikket kendetegner det irske arbejdsmarked. Erhvervsfrekvensen svarer til niveauet i euro-området, kvindernes andel i arbejdsstyrken er stigende, og den seneste udvikling viser et større fald i langtidsledigheden. Befolkningsmæssige faktorer vil fortsat medføre en forøgelse af arbejdsstyrken, men situationen generelt giver anledning til bekymring over, at et strammere arbejdsmarked kunne begrænse den økonomiske vækst. På den baggrund bør Irland fokusere på følgende områder:

i) lønudviklingen må overvåges, så det sikres, at den i så høj grad som mulig er forenelig med den nationale løn- og partnerskabsaftale (Programme for Prosperity and Fairness), der blev indgået for nyligt, og som udgør det nødvendige minimumsgrundlag for opretholdelse af væksten i beskæftigelsen, og

ii) der må vedtages en sammenhængende strategi for at få flere kvinder ud på arbejdsmarkedet, bl.a. må demotiverende faktorer fjernes, og for at få indført foranstaltninger, der gør det lettere at forene arbejde og familieliv; specielt skal der satses på fleksible orlovsordninger og gøres en vedvarende indsats for at øge tilbuddene om børnepasning og andre former for omsorg.

8. ITALIEN

Siden sidste halvår af 1999 har der været en klart tiltagende vækst i Italiens økonomi, og der er fortsat udsigt til en solid vækst i 2000-2001. Grundlaget for væksten er den hjemlige efterspørgsel og den stigende nettoeksport. Trods et mere fleksibelt arbejdsmarked er arbejdsløsheden fortsat høj.

Budgetpolitik

Italien reducerede i 1999 det samlede underskud på de offentlige finanser til 1,9 % af BNP, en smule bedre end det oprindelige mål på 2,0 %. Det primære overskud lå imidlertid lavere end forventet (4,9 % af BNP i stedet for 5,5 %), og gælden lå stadig helt oppe på 114,9 % af BNP. I det ajourførte stabilitetsprogram regnes der med en yderligere reduktion af underskuddet til 0,1 % i 2003. Denne reduktion skulle fremkomme som resultat af en stram udgiftsstyring, hvilket også vil give mulighed for at nedbringe skattetrykket. På mellemlang sigt vil Italiens offentlige finanser, især pensionssystemet, blive stadig hårdere belastet som følge af befolkningens stigende gennemsnitsalder. På den baggrund bør budgetpolitikken fokusere på følgende punkter:

i) Italien bør opnå bedre budgetresultater end planlagt, hvis væksten er større end forventet i programmet, og således fremme en nedbringelse af den stadig høje gæld/BNP-rate hen imod referenceværdien på 60 %

ii) der bør som et minimum opnås et primært overskud på 5,0 % af BNP i 2000 og 2001 som fastsat i det ajourførte stabilitetsprogram, nemlig gennem stram styring af de løbende primære udgifter

iii) den forventede stigning i forholdet mellem pensionsudgifter og BNP bør på mellemlang sigt holdes nede; der bør derfor hurtigst muligt tages fat på en revurdering af pensionssystemet og tages yderligere skridt til en reform af systemet, bl.a. ved at fremme udbredelsen af kapitaldækkede pensionsordninger

iv) det planlagte privatiseringsprogram bør gennemføres aktivt og privatiseringen bør fortsat anvendes til yderligere at nedbringe den offentlige gæld.

Produktmarkeder

Italien er i mindre grad integreret i de europæiske produktmarkeder end de andre store medlemsstater. Italienske virksomheders internationale engagement ligger under, hvad man kunne forvente af et land af denne størrelse. Prisniveauet i Italien ligger imidlertid betydeligt under EU-gennemsnittet, og produktiviteten kan sammenlignes med niveauet i Frankrig og Tyskland. Der er gennemført en række reformer, der har været med til at få produktmarkedet til at fungere bedre, især med hensyn til privatisering og liberalisering af offentlige tjenesteydelser og reduktion af de administrative byrder, der påhviler SMV. På den baggrund bør Italien fokusere på følgende punkter:

i) der bør fortsat gøres fremskridt med hensyn til transponering af lovgivningen om det indre marked, og bestræbelserne på at løse problemerne i forbindelse med offentlige indkøb bør forstærkes

ii) der skal gøres en øget indsats for yderligere at nedbringe det generelle statsstøtteniveau uden for landbrugssektoren og for yderligere at ændre støttestrukturen, da omfanget af statsstøtten uden for landbrugssektoren udtrykt som procent af BNP fortsat ligger blandt de højeste i EU

iii) der skal gøres en øget indsats for at forenkle de lovgivningsmæssige rammer for virksomhederne og for at udvikle såkaldte one-stop-shops

iv) initiativer til fremme af F&U bør styrkes, især i lyset af at F&U-udgifterne udgør en meget lille del af BNP.

Kapitalmarkeder

Der er gjort væsentlige fremskridt hen imod udvikling af dybere og mere integrerede finansielle markeder og fremme af risikovillig kapital i Italien. Det italienske aktiemarked vokser hurtigt, bl.a. på grund af det igangværende omfattende privatiseringsprogram. Risikovillig kapital og privat aktiekapital er også vokset hurtigt de seneste år, og oprettelsen af Nueovo Mercato vil yderligere fremme denne udvikling. Men alligevel er markedet for risikovillig kapital stadig underudviklet. På den baggrund bør Italien fokusere på følgende:

i) indsatsen for at fremme risikovillig kapital bør videreføres, især ved yderligere at forbedre den skattemæssige behandling af risikovillig kapital, ved at gøre det lettere for institutionelle investorer at investere i aktier og risikovillig kapital, og ved at reformere konkurslovgivningen.

Arbejdsmarkedet

Trods enkelte forbedringer i den seneste tid er arbejdsmarkedssituationen fortsat vanskelig, med en lav beskæftigelsesgrad, høj strukturel arbejdsløshed og store regionale forskelle. Adskilte del-arbejdsmarkeder, en stor uformel økonomi og ulige fordeling af arbejdløsheden på grupper og regioner viser de strukturelle problemer. Mange underliggende strukturer er ugunstige for beskæftigelsen, herunder høj beskatning af arbejde og en lempelig administration af socialsikringsordningerne kombineret med en streng lovgivning om tryghed i ansættelsen. Der er ganske vist gjort en stor indsats for at reducere beskatningen af arbejde, modernisere administrationen og indføre nye former for arbejdskontrakter, men ingen af disse foranstaltninger har endnu rigtig båret frugt. Der er et klart behov for at supplere disse bestræbelser med omfattende strukturelle foranstaltninger. På den baggrund bør Italien fokusere på følgende punkter:

i) forbedring af arbejdsløshedsunderstøttelsen bør kombineres med en mere fleksibel lovgivning om tryghed i ansættelsen og en stramning af reglerne om ret til pensioner og andre ydelser, samtidig med, at der stilles passende krav om at påtage sig anvist arbejde og skabes incitamenter til at deltage aktivt i arbejdsmarkedsprogrammer

ii) fleksibiliteten på arbejdsmarkedet bør fortsat øges, idet der især bør gøres en yderligere indsats i retning af lønfleksibilitet i overensstemmelse med produktivitetsforskelle navnlig mellem regionerne.

iii) bestræbelserne for at reducere beskatningen af arbejde bør videreføres, og udviklingen bør følges nøje, især virkningen af midlertidige skatte- og socialbidragsforanstaltninger rettet mod ugunstigt stillede arbejdsmarkedsgrupper og regioner.

9. LUXEMBOURG

Realvæksten i BNP var meget høj i 1999 til trods for en ugunstig ekstern udvikling, og den høje vækst forventes at fortsætte. Arbejdsløsheden er stadig meget lav, og der er et vist inflationspres.

Budgetpolitik

På grund af den hurtige økonomiske vækst og den deraf følgende stigning i skatteprovenuet har Luxembourg de seneste mange år kunnet notere pæne overskud. På den baggrund bør budgetpolitikken fokusere på følgende punkter:

i) der bør være en stram styring af statens løbende udgifter for at gøre det lettere at nå de opstillede budgetmål og samtidig give mulighed for at nedbringe skattetrykket som anført i det ajourførte stabilitetsprogram

ii) gennemførelsen af en sund finanspolitik bør kombineres med reformer, navnlig på socialsikringsområdet, der er nødvendige for at sikre systemets levedygtighed på lang sigt og forberede det på den udfordring, som befolkningens stadig højere gennemsnitsalder udgør.

Produktmarkeder

Luxembourgs økonomi er meget godt integreret i det europæiske produktmarked, og landets makroøkonomiske resultater er fremragende. Derimod er man ikke så langt fremme, når det drejer sig om gennem strukturforanstaltninger at få produktmarkederne til at fungere bedre. Men der gøres dog fremskridt. Ophævelsen af de fleste af prisreguleringsordningerne og reduktionen af regionalstøtteordningernes dækning, der skulle finde sted i nær fremtid, må især hilses velkommen. På den baggrund bør Luxembourg fokusere på følgende punkter:

i) gennemførelsen i national lov af lovgivningen om det indre marked bør fremskyndes, især for så vidt angår transport, motorkøretøjer, plantesundhedsundersøgelser og sociale spørgsmål

ii) der bør vedtages en ny konkurrencelov, der giver myndighederne mulighed for at føre en mere effektiv konkurrencepolitik og beføjelse til at håndhæve EF-traktatens artikel 81 og 82

iii) der bør skabes gunstige betingelser for vedvarende at komme på forkant med den nyeste udvikling i informationssamfundet, især fordi informations- og kommunikationsteknologien først er begyndt at slå igennem på et meget sent tidspunkt for et land med en så høj levestandard.

Arbejdsmarkedet

Det luxembourgske arbejdsmarked fungerer godt, med den laveste arbejdsløshed og den højeste indenlandske beskæftigelsesgrad i EU, hvoraf grænsearbejdere tegner sig for en stor del. Beskæftigelsen blandt landets egne borgere er ikke helt så god, med en lav erhvervsfrekvens for kvinder og ældre arbejdstagere. Skønt arbejdsmarkedet fungerer uden større problemer, er visse af de underliggende skatte- og socialsikringssystemer ikke særlig beskæftigelsesfremmende. På den baggrund bør Luxembourg fokusere på følgende:

i) skatte- og socialsikringssystemerne bør undersøges for at fjerne faktorer, der hæmmer deltagelsen i arbejdsmarkedet, og der bør fortsat gøres en indsats for at øge erhvervsfrekvensen blandt den indenlandske befolkning, især blandt kvinder og ældre arbejdstagere.

10. NEDERLANDENE

Den økonomiske aktivitet faldt ikke nævneværdigt i 1999 i forhold til det høje vækstniveau, der blev nået i 1998. Som resultat heraf steg beskæftigelsen fortsat i hurtigt tempo, og den registrerede arbejdsløshed faldt til et niveau, der ikke er set siden begyndelsen af 1970'erne. Væksten vil formodentlig tiltage i 2000 som følge af forbedringen af den eksterne økonomiske situation. Den hurtige vækst og det gradvis strammere arbejdsmarked gør det nødvendigt at overvåge udviklingen i priserne og — i endnu højere grad — i lønningerne, der nu vokser betydeligt hurtigere end i nabolandene.

Budgetpolitik

Den kraftige økonomiske vækst øgede statens indtægter i 1999, så det offentlige underskud, der i årets begyndelse forventedes at vokse, efterhånden vendtes til et overskud på 0,5 % af BNP. Siden midten af 1990'erne har Nederlandenes budgetstrategi gået ud på at fastsætte maksimale stigningstakter for de offentlige udgifter og derved reducere skattetrykket og samtidig det offentlige underskud. Der er planlagt en større skattereform i 2001, der vil indebære en nedsættelse af de personlige skatter og en forøgelse af den indirekte beskatning. På den baggrund bør budgetpolitikken fokusere på følgende punkter:

i) styrkelse af den planlagte budgetstilling i 2000 og i de kommende år under hensyntagen til det offentlige overskud, der allerede blev opnået i 1999, og den nuværende stærke økonomiske vækst samt det mulige inflationspres, og

ii) de offentlige udgifter bør overvåges nøje i 2001 for at sikre, at provenutabet ved skattereformen højst giver anledning til en begrænset og midlertidig forværring af budgetsituationen.

Produktmarkeder

Nederlandene er meget godt integreret i den europæiske økonomi, og dets produktmarkeder funger ret godt. De strukturelle reformer har været effektive, selv om der stadig er visse problemer med transponering og gennemførelse af lovgivning om det indre marked (for så vidt angår transport). Konkurrencepolitikken bør fortsat styrkes, og det samme gælder liberaliseringen af post-, energi- og transportsektorerne. Den private sektors andel af F&U-udgifterne er relativt lav, og teknologioverførslen mellem offentlig og privat forskning er stadig utilstrækkelig. På den baggrund bør Nederlandene fokusere på følgende punkter:

i) der bør gøres yderligere fremskridt med håndhævelsen af direktiverne om offentlige indkøb, da den andel, som værdien af udbud offentliggjort i EF-Tidende udgør af de samlede offentlige indkøb, er blandt de laveste i EU

ii) reformen af retsforskrifter og privatiseringen bør videreføres som grundlag for indførelse af konkurrence i netværksindustrierne; navnlig sikret adgang til kabelnettet for at undgå misbrug af kabelselskabers dominerende stilling inden for radio, tv-, telefoni- og Internettjenester; transponeringen af direktiver om det indre marked bør fremskyndes, og

iii) der bør træffes yderligere foranstaltninger for at øge den private sektors engagement i F&U og for at fremme teknologioverførsel mellem offentlig og privat forskning.

Kapitalmarkeder

Nederlandenes aktiemarked og risikokapitalmarked er veludviklede og konkurrencedygtige. Risikokapitalmarkedet er vokset kraftigt de seneste år, bl.a. på grund af gunstige skatteregler. Der investeres dog fortsat relativt lidt i virksomheders første udviklingsfase. På den baggrund bør Nederlandene fokusere på følgende:

i) indsatsen bør koncentreres om at fremme investeringer i virksomheders første udviklingsfase; man bør overveje de eksempler på den bedste praksis, der er anført i Kommissionens meddelelse om risikokapital fra oktober 1999, og fremme innovative ordninger for ansattes medejerskab, herunder i form af aktieoptioner.

Arbejdsmarkedet

Det nederlandske arbejdsmarked har været blandt de mest velfungerende i EU de seneste år, ikke mindst på grund af den sammenhængende strategi, der har ligget bag de gennemførte reformer. Reformer af skatte- og socialsikringssystemer har nedsat skattetrykket på arbejde og øget arbejdsmotivationen. Der er truffet foranstaltninger for at øge beskæftigelsen blandt specielle grupper, herunder ældre arbejdstagere og handicappede. Der er dog stadig betydelige strukturelle uligevægte, idet en stor procentdel af folk i den erhvervsdygtige alder passivt modtager arbejdsløsheds- og invaliditetsydelser. På den baggrund bør Nederlandene fokusere på følgende:

i) der bør fortsat gøres en indsats for at forbedre skatte- og socialsikringssystemet, så man fjerner faktorer, der kan mindske motivationen til at søge arbejde, især blandt kvinder og ældre arbejdstagere; der bør fortsat gøres en resolut indsats for at reducere det store antal personer, der befinder sig uden for arbejdsmarkedet og er afhængige af ordninger for passiv indkomststøtte.

11. ØSTRIG

Østrig oplever for øjeblikket et opsving i den økonomiske vækst, der skyldes en velafbalanceret udvikling i alle efterspørgselskomponenter, især det solide private forbrug. Beskæftigelsen vil formodentlig fortsat stige og kan i kombination med et stadig elastisk arbejdskraftudbud føre til et fald i arbejdsløsheden.

Budgetpolitik

Østrig gjorde i 1999 visse fremskridt hen imod en konsolidering af de offentlige finanser, idet underskuddet faldt til de 2,0 % af BNP, der var sat som mål i det oprindelige stabilitetsprogram. På baggrund af en mærkbar skattelettelse som følge af reformen af indkomstskatten regnes der i det ajourførte stabilitetsprogram med et samlet underskud på de offentlige finanser på 1,7 % af BNP i 2000 og med yderligere reduktioner i de følgende år. Dette mål vil imidlertid blive nået ved hjælp af omfattende engangsforanstaltninger. For at opnå en varig forbedring af statens finanser på mellemlang og lang sigt forudses der i det ajourførte stabilitetsprogram betydelige strukturelle foranstaltninger, først og fremmest på pensions- og sundhedsområdet. På den baggrund bør budgetpolitikken fokusere på følgende punkter:

i) som et minimum bør man opnå et bedre resultat for underskuddet, end det der planlægges i 2000, navnlig hvis væksten bliver højere end forventet; dette vil bidrage til at skabe en klar nedadgående tendens i gældsforholdet; der bør opnås væsentlige besparelser på udgiftssiden og udøves streng udgiftskontrol under budgetgennemførelsen for at dække omkostningerne ved reformen af indkomstskatten og familieydelserne

ii) engangsforanstaltningerne i 2000 bør erstattes af mere permanente foranstaltninger, der kan gøre de offentlige finanser bæredygtige på længere sigt

iii) man bør gennemføre den bebudede pensionsreform, der går ud på fra slutningen af 2000 at hæve den gennemsnitlige pensionsalder, og videreføre bestræbelserne for at give pensionssystemet, der for øjeblikket overvejende finansieres gennem løbende bidrag, et solideret grundlag.

Produktmarkeder

Mens Østrig hurtigt er ved at blive integreret i det europæiske handelssystem, ligger landets deltagelse i direkte udenlandske investeringer og grænseoverskridende fusioner og virksomhedsovertagelser under gennemsnittet. Østrig har anlagt en ret forsigtig tilgang til spørgsmålet om reform af produktmarkeder. Men der er dog gjort visse fremskridt med hensyn til transponering af lovgivning om det indre marked, styrkelse af konkurrencepolitikken og liberalisering af telesektoren. Der er også taget nogle initiativer for at forenkle procedurerne for igangsætning af ny virksomheder og overdragelse af virksomheder, og der er opstillet det mål, at F&U-udgifterne skal stige til 2,5 % af BNP i 2005 (fra 1,6 % af BNP i 1998). På den baggrund bør Østrig fokusere på følgende punkter:

i) der bør gøres yderligere fremskridt med hensyn til transponeringen af Fællesskabets retningslinjer for offentlige indkøb, navnlig på provinsplan, hvor processen er blevet forsinket

ii) lovgivningsreformen inden for energi- og transportsektorerne bør fremskyndes, så der sikres effektiv konkurrence på markedet

iii) der bør træffes yderligere foranstaltninger for at styrke den private sektors engagement i F&U og fremme teknologioverførsel mellem offentlig og privat forskning.

Kapitalmarkeder

Regeringen har gennemført flere reformer for at stimulere aktiemarkedet og risikokapitalmarkedet. Aktiemarkedet er dog fortsat lille, og risikokapitalinvesteringerne ligger også lavt, om end de er hurtigt stigende, og de er koncentreret om virksomhedernes senere udviklingsfaser. På den baggrund bør Østrig fokusere på:

i) at modernisere tilsynsreglerne, forbedre ledelsen af virksomheder (corporate governance), blandt andet ved at fortsætte privatiseringen, og indføre skatteincitamenter for investeringer i aktier og risikokapital

ii) gennemføre de foranstaltninger, der er anført i handlingsplanen for risikokapital fra 1998, navnlig for så vidt angår beskatning af ny virksomheder, risikokapitalinvesteringer og insolvens- og konkurslovgivning.

Arbejdsmarkedet

Østrigs arbejdsmarked fungerer relativt godt. Arbejdsløsheden er lav, og beskæftigelsesgraden er høj. Dog ligger erhvervsfrekvensen for ældre arbejdstagere lavere end EU-gennemsnittet, hvilket delvis skyldes den demotiverende effekt af ordningerne for førtidig pensionering. Et andet træk ved det østrigske arbejdsmarked er det smidige samarbejde mellem arbejdsmarkedets parter, der kan ses som et forbillede for mange andre lande. På den baggrund bør Østrig fokusere på:

i) hurtigst muligt at gennemføre de bebudede reformer om højere pensionsalder for førtidspensionister og tage ydelsesordningerne op til revision; støtte pensionsreformen gennem yderlige foranstaltninger for ældre arbejdstagere, så arbejdsløsheden i denne aldersgruppe ikke stiger

ii) at videreføre indsatsen for at reducere den høje beskatning af arbejde, navnlig ved at fokusere på problemgrupper på arbejdsmarkedet.

12. PORTUGAL

Efter nedgangen i både den indenlandske og udenlandske efterspørgsel i 1999 begyndte eksporten at stige i anden halvdel af 1999, hvilket tyder på, at den økonomiske aktivitet vil blive øget i 2000. Jobskabelsen forventes at forblive stabil i 2000, men dog noget langsommere på grund af en mere afbalanceret vækst. Der er en stigende ubalance på de løbende poster, eftersom gældsbyrden inden for den private sektor er steget kraftigt.

Budgetpolitikken

I 1999 faldt underskuddet på de offentlige finanser til 2,0 % af BNP, hvilket var målsætningen i det oprindelige stabilitetsprogram. Ifølge det ajourførte stabilitetsprogram bør budgetunderskuddet i forhold til BNP falde til 1,5 % i 2000 og derefter holdes på dette niveau. Begrænsningen af underskuddet i 2000 bør fremkomme gennem en kraftig stigning i skatteprovenuet som følge af en mere effektiv skatteopkrævning, som vil mere end opveje den planlagte stigning i de samlede udgifter. For at understøtte den skattemæssige konsolidering på mellemlang sigt omfatter det ajourførte stabilitetsprogram forskellige reformplaner, først og fremmest indførsel af en ny grundlæggende budgetlovgivning, en ny lov om folkepension og foranstaltninger inden for sygesikring. På denne baggrund bør budgetpolitikken tage sigte på:

i) som et minimum at opnå målsætningen med et underskud på 1,5 % af BNP i 2000, hvilket forudsætter en streng kontrol med de primære udgifter, som er steget betydeligt igennem de senere år; i denne forbindelse bør de udgiftsbeløb, der er frosset på 2000-budgettet ikke anvendes til at opnå dette mål og således skabe en »stødpude« af ressourcer, som skulle kunne absorbere et eventuelt underskud i skatteprovenuet

ii) at finanspolitikken bidrager til at opnå en mere afbalanceret økonomisk politik, der kan korrigere de væsentligste ubalancer inden for Portugals økonomi; at tilvejebringe et hurtigere fald i underskudskvoten med henblik på at forøge den sikkerhedsmargen, der er nødvendig for, at Portugal vil kunne lade de automatiske stabilisatorer virke i tilfælde af forringede konjunkturer, og

iii) at den nye grundlæggende budgetlovgivning godkendes inden udløbet af 2000, hvorved budgetforberedelsen kan ske på et flerårigt grundlag, således at det bliver lettere at fastslå virkningerne på mellemlang sigt af de trufne beslutninger; der bør omgående gennemføres en række reformer med budgetmæssig virkning, herunder både de bebudede foranstaltninger inden for sundhedssektoren og en ny pensionslovgivning, som skal forbedre socialsikringssektorens økonomiske stilling, således at den bedre kan imødegå problemerne i forbindelse med, at en stadig større del af befolkningen består af ældre.

Produktmarkederne

Den portugisiske økonomi er moderat integreret i markederne for europæiske produkter. De portugisiske virksomheders internationale aktiviteter er ikke særlig udviklede. Der er gjort fremskridt med hensyn til gennemførelse af lovgivningen for det indre marked og liberaliseringen af telekommunikations- og energisektoren, men produktiviteten og forskning og udvikling ligger på nogle af de laveste niveauer i EU. På denne baggrund bør Portugal fokusere på følgende:

i) bestræbelserne for at forbedre resultaterne med hensyn til gennemførelse af lovgivningen for det indre marked bør fortsættes, specielt på transportområdet, eftersom gennemførelsesraten — på trods af fremskridtene — fortsat er lav

ii) statsstøtten bør nedbringes, og der bør træffes foranstaltninger for at bringe konkurrencelovgivningen mere på linje med EU-lovgivningen og for at øge konkurrencemyndighedens uafhængighed,

iii) effektiviteten af de forskellige foranstaltninger, der træffes for at forenkle de administrative procedurer og for at nedbringe udgifterne til dem bør kontrolleres i betragtning af den vigtige rolle, som små og mellemstore virksomheder spiller for beskæftigelsen

iv) der bør udfoldes yderligere bestræbelser for at fremme forskning og udvikling og udbredelsen af informations- og kommunikationsteknologi, idet der især bør tilskyndes til at øge den private sektors deltagelse i forskning og udvikling.

Kapitalmarkederne

Kombinationen af en omfattende privatiseringsproces, indførelsen af euroen og overgangen til udelukkende elektronisk handel har øget det portugisiske aktiemarkeds udvikling i både dybden og bredden og gjort det mere effektivt. Der er også gjort fremskridt med hensyn til gennemførelse af EU-direktiverne om finansielle tjenesteydelser. På trods af det initiativ, der er truffet for at forbedre de lovgivningsmæssige rammer for risikovillig kapital, er investeringerne af denne form for kapital stadig begrænset og i høj grad afhængige af støtte fra offentlige midler. På denne baggrund bør Portugal fokusere på følgende:

i) forsætte bestræbelserne på at udvikle markedet for risikovillig kapital og bl.a. overveje en revision af skattelovgivningen for at nedbringe de relative omkostninger i forbindelse med denne type investeringer i forhold til andre finansielle instrumenter.

Arbejdsmarkedet

Det portugisiske arbejdsmarked fungerer bedre end i mange andre medlemsstater. Antallet af fuldtidsjob i forhold til erhvervsfrekvensen er blandt det højeste i EU. En af de alvorligste hindringer for en yderligere forbedring af den portugisiske økonomi er arbejdsstyrkens lave uddannelsesniveau. Selv om de yngre arbejdstageres niveau er blevet betydeligt forbedret i forhold til tidligere generationer, er det stadig langt lavere end i andre medlemsstaters. Portugals lovgivning til beskyttelse af beskæftigelsen betragtes som værende forholdsvis streng. På denne baggrund bør Portugal fokusere på følgende:

i) at forbedre undervisning og faglig uddannelse, herunder teknologiske kurser og større udbredelse af førskoleundervisning, med henblik på at øge arbejdskraftens muligheder for ansættelse og tilpasningsevne; dette bør ledsages af en passende ordning for arbejdsløshedsunderstøttelse, som kan tilskynde til at deltage i foranstaltninger, der kvalificerer til at komme ind på arbejdsmarkedet og til at modtage tilbud om arbejde

ii) at fortsætte politikken med at gennemføre en række love, der har til formål at forbedre arbejdsmarkedets funktion, herunder at skabe større fleksibilitet med hensyn til muligheder for afskedigelse, anvisning af arbejde og arbejdstider

iii) at tilskynde til samarbejde mellem arbejdsmarkedets parter med henblik på at modernisere arbejdsmarkedet.

13. FINLAND

De seneste års hurtige økonomiske vækst har været foranlediget af en blomstrende eksport, koncentreret om højteknologiske produkter. Den indenlandske efterspørgsel er kommet sig igen efter den tidligere lavkonjunktur, og beskæftigelsen er i fremgang, også selv om arbejdsløsheden, der hovedsagelig er strukturelt betinget, fortsat er høj. Den stærke vækst i kombination med en stram kontrol af budgetudgifterne har ført til en meget vellykket konsolidering af de offentlige finanser. Eftersom prognoserne tyder på fortsat stærk vækst, er der imidlertid nu en reel risiko for overophedning.

Budgetpolitikken

Overskuddet på statens budget steg i 1999 til 2,3 % af BNP fra 1,3 % i 1998. Ifølge det ajourførte stabilitetsprogram vil overskuddet overstige 4 % af BNP i hele perioden 2000-2003, og eventuelle forandringer bør først og fremmest forårsages af overskuddet på statens budget. Den faktiske overskudsprofil vil være afhængig af regeringens valg af tidspunkt for sænkninger af skatter og afgifter på arbejde (som regeringen har til hensigt at nedskære med 1,5 % af BNP inden 2003). Overskuddet er nødvendigt for at tage højde for følgerne af en befolkning, som i hastigt tempo får en stadig større andel af ældre. På denne baggrund bør budgetpolitikken fokusere på:

i) at fastholde den stramme finanspolitik, som 2000-budgettet er udtryk for, på grund af den øgede risiko for overophedning, og man bør være rede til allerede i 2000 at foretage yderligere stramninger, hvis risikoen viser sig at være mere overhængende

ii) at fortsætte med at øge det offentlige overskud gennem en nedsættelse af de offentlige udgifter i forhold til BNP. I denne forbindelse bør de retningslinjer for statens udgifter i 2001-2004, som blev annonceret i marts 2000, nøje overholdes

iii) i lighed med i 1999 og 2000 at fortsætte med at nedbringe det høje skattetryk på arbejde som en del af omlægningen af skattesystemet, der tager sigte på at støtte jobskabelsen.

Produktmarkeder

Den finske økonomi er blevet bedre integreret i de europæiske produktmarkeder, siden landet blev medlem af EU. Der er hurtigt gjort store fremskridt med hensyn til gennemførelse af lovgivningen for det indre marked i den nationale lovgivning og med hensyn til liberalisering af telekommunikations- og elektricitetssektoren. Den allerede betydelige indsats inden for forskning og udvikling er siden midten af 90'erne blevet yderligere optrappet. Hvis det lykkes at løse problemet med utilstrækkelig konkurrence inden for visse sektorer, vil der imidlertid være mulighed for forbedringer med hensyn til prisniveauer og produktivitet i den finske økonomi. På denne baggrund bør Finland fokusere på følgende:

i) at træffe yderligere foranstaltninger til at øge konkurrencen inden for en række sektorer, først og fremmest distributionssektoren; at overveje at reformere konkurrencelovgivningen; at give de nationale konkurrencemyndigheder øgede beføjelser i overensstemmelse med Kommissionens hvidbog om modernisering af konkurrencepolitikken

ii) at åbne markederne for offentlige tjenesteydelser yderligere, hvilket bør føre til lavere omkostninger og højere kvalitet.

Kapitalmarkederne

Det finske aktiemarked er vokset hurtigt i de senere år, både med hensyn til børsværdi og antallet af børsnoterede selskaber. Markedet for risikovillig kapital er aktivt, og det marked for vækstforetagender, som for nylig er kommet til, vil yderligere fremme udviklingen af risikovillig kapital, selv om der bør gøres endnu mere på dette område. På denne baggrund bør Finland prioritere følgende områder højt:

i) at lægge særlig vægt på de eksempler på god praksis, som blev givet i Kommissionens meddelelse om risikovillig kapital fra oktober 1999 inden for områderne konkurslovgivning og fremme af innovative ordninger for medarbejderejerskab

ii) at forsætte med at gennemføre foranstaltninger, der skal tilskynde institutionelle investorer til at investere på aktiemarkederne.

Arbejdsmarkedet

Situationen på arbejdsmarkedet blev betydeligt forbedret i 1999, bl.a. er antallet af langtidsledige blevet reduceret i forholdsvist betydeligt omfang. Arbejdsløsheden ligger imidlertid fortsat over gennemsnittet i EU og er — hvad der er mere alvorligt — så godt som udelukkende strukturelt betinget. Andre store problemer er den erhvervsaktive befolknings store afhængighed af overførselsindkomst, den høje beskatning af arbejde og den sammenpressede lønstruktur. Der er gjort en betydelig indsats for at nedbringe skattetrykket på arbejde og for at intensivere og forbedre kvaliteten af de aktive arbejdsmarkedsforanstaltninger. Denne indsats bør suppleres med reformer af understøttelsessystemet, således at dette aktivt støtter aktiviseringsprogrammerne, og at de underliggende strukturer i højere grad opmuntrer til erhvervsarbejde. På denne baggrund bør Finland fokusere på følgende:

i) at revidere det almindelige understøttelsessystem, således at arbejdskraften i højere grad er til rådighed for arbejdsmarkedet, at effektivisere jobsøgningen og skabe tilstrækkelige incitamenter til at modtage jobtilbud og til at forblive på arbejdsmarkedet

ii) fortsætte den nyligt indledte politik med at lette skattetrykket på arbejde, og specielt med at sænke marginalskatten for lavtlønnede.

14. SVERIGE

I 2000 forventes den svenske økonomi at fortsætte sin overraskende stærke vækst, som skyldes en stadig stigende indenlandsk efterspørgsel og en stor eksport. Den stigende efterspørgsel sammen med en lav inflation bevirker, at der kan forventes endnu højere beskæftigelse og endnu lavere arbejdsløshed i årets løb. Der er imidlertid en risiko for udbudsbegrænsninger i nogle sektorer, som vil kunne presse priserne opad, ikke mindst på grund af den øgede efterspørgsel på arbejdsmarkedet.

Budgetpolitikken

I 1999 lå overskuddet på de offentlige finanser på samme niveau som i 1998, dvs. 1,9 % af BNP. Ifølge det ajourførte konvergensprogram sigtes der for 2000 og fremefter på fortsatte overskud på mindst 2 % af BNP. Dette skulle kunne opnås gennem en fortsat streng kontrol med udgifterne, hvilket også skulle kunne muliggøre en formindskelse af de offentlige udgifter i forhold til BNP. På dette grundlag bør budgetpolitikken fokusere på:

i) at stramme finanspolitikken, eftersom den politik, der er fulgt siden 1999, kan blive for ekspansiv i den nuværende situation med høj vækst

ii) at føre streng kontrol med udgifterne i år og næste år, hvilket er den vigtigste forudsætning for den nuværende budgetprognose, og derigennem yderligere mindske de offentlige udgifters omfang i forhold til BNP

iii) yderligere at sænke skattetrykket, som trods skattenedsættelserne i 2000 stadig er højt. Omfanget af og tidsplanen for yderligere skattesænkninger bør være underlagt det overordnede mål om at bevare bæredygtige offentlige finanser og en afbalanceret makroøkonomisk politiksammensætning.

Produktmarkederne

Sverige integreres stadig mere i Fællesskabets markeder og har opnået udmærkede resultater, når det gælder gennemførelsen af lovgivningen for det indre marked. Statsstøtten er lav, udgifterne til forskning og udvikling er mellem de højeste blandt EU's 15 medlemsstater, og der er gjort meget for at liberalisere netværksvirksomhederne. Hvis det lykkes at løse problemet med utilstrækkelig konkurrence inden for visse sektorer, er der imidlertid mulighed for forbedringer af prisniveauer og produktivitet inden for den svenske økonomi. På denne baggrund bør Sverige fokusere på følgende:

i) at fortsætte indsatsen for at fjerne lovgivning, som hindrer eller begrænser konkurrencen inden for detailhandelssektoren, bygge- og anlægssektoren og lægemiddelsektoren, idet der bør tages hensyn til, at det er vanskeligt at opnå fuldstændig konkurrence i et land med så tyndt befolkede områder, samt i overensstemmelse med regeringens planer at give konkurrencemyndigheden beføjelser til at gennemføre EF-traktatens artikel 81 og 82

ii) at fortsætte bestræbelserne på at forbedre konkurrencen inden for jernbane, fly- og bustransport

iii) at fortsætte de initiativer, der er iværksat for at effektivisere offentlige indkøb og ydelsen af offentlige tjenester.

Kapitalmarkederne

Det svenske kapitalmarked er karakteriseret ved hastig globalisering, teknologisk udvikling og voksende investeringer i risikovillig kapital. Markedet for risikovillig kapital er således aktivt. Det har udviklet sig fra at bestå af nogle få især offentlige aktører til nu at omfatte et stort antal private aktører. Dog har nystartede virksomheder og foretagender uden for »vækstsektorerne« stadig vanskeligheder med at få adgang til kapital. På denne baggrund bør Sverige fokusere på følgende:

i) at gøre en yderligere indsats for at lette adgangen til risikovillig kapital, specielt for små virksomheder uden for højteknologisektoren; at lægge særlig vægt på de eksempler på god praksis, som blev givet i Kommissionens meddelelse om risikovillig kapital fra oktober 1999 inden for områderne beskatning og fremme af innovative ordninger for medarbejderejerskab.

Arbejdsmarkeder

Situationen på arbejdsmarkedet begyndte at blive mærkbart forbedret i 1999, og beskæftigelsen, især af kvinder, er en af de højeste i EU. Trods de foranstaltninger, som allerede er vedtaget, er beskatningen af arbejde meget høj, og understøttelsesordningerne er generøse. Den svenske regering har med rette koncentreret sin arbejdsmarkedspolitik om at forbedre den menneskelige kapital. Den aktuelle opstramning af de aktive arbejdsmarkedsforanstaltninger forventes at gøre dem mere effektive, men det er vigtigt at fortsætte med at tilpasse programmerne til den faktiske og potentielle langtidsarbejdsløshed samt til arbejdsmarkedets behov. På denne baggrund bør Sverige fokusere på følgende:

i) at træffe yderligere foranstaltninger for at mindske det høje skattetryk på arbejdsindkomst, specielt for personer med en lav arbejdsindkomst

ii) at tilpasse understøttelsessystemet yderligere for at gøre kriterierne for berettigelse tydeligere, begrænse ydelsesperioden gennem en aktiviseringspolitik, styrke forvaltningen og sikre, at der er effektive incitamenter til at påtage sig arbejde.

15. DET FORENEDE KONGERIGE

Det Forende Kongeriges vækst i 1999 oversteg forventningerne, og væksten forventes at blive endnu højere og at overstige prognoserne igen i 2000. Der forventes ikke højere inflation. Arbejdsmarkedet forventes at forblive stærkt, og selv om lønningerne viser visse tegn på at stige, skulle de foranstaltninger, regeringen allerede har truffet for at fremme beskæftigelsesmulighederne og gøre erhvervsarbejde mere attraktivt, begrænse risikoen for, at væksten skaber øget tryk på arbejdsmarkedet.

Budgetpolitikken

De offentlige finansier udviste i 1999 et overskud på 1,2 % af BNP. Myndighederne mener nu, at overskuddet kommer til at ligge på 1,3 % af BNP for budgetåret 1999-2000, i sammenligning med prognosen på 0,3 % af BNP i det ajourførte konvergensprogram. I budgettet, som blev offentliggjort i marts, var udgifterne øget inden for visse områder. Der er også planer om at øge de offentlige investeringers andel i forhold til BNP mere end tidligere bebudet, for at hæve det nuværende lave niveau. Ikke desto mindre forventes der et solidt overskud på de offentlige finanser i 2000-2001. På denne baggrund bør budgetpolitikken fokusere på:

i) at bevare den grundlæggende struktur i de offentlige finanser stort set uforandret, sådan som det fremgår af konvergensprorammet, under hensyntagen til cykliske ændringer i økonomien; at sikre, at alle nye udgifts- eller beskatningsinitiativer er forenelige med denne målsætning

ii) at fortsætte en politik, som tager sigte på en betydelig forøgelse af de faste offentlige investeringers andel i forhold til BNP med fastholdelse af en streng kontrol af de samlede offentlige udgifter.

Produktmarkederne

Det Forenede Kongeriges økonomi er i meget høj grad udsat for international konkurrence. Liberaliseringen af markederne for varer og tjenesteydelser er i mange henseender nået længere end i de øvrige medlemsstater. Der er dog stadig visse problemer, specielt inden for transportsektoren. Trods vigtige reformer for at forbedre produktmarkedernes funktion har Det Forenede Kongerige et alvorligt problem med lav produktivitet, som delvis skyldes faldende udgifter til forskning og udvikling og faldende innovation. De små og mellemstore virksomheders evne til fortsat vækst og manglen på faglært arbejdskraft giver også anledning til bekymring. På denne baggrund bør Det Forenede Kongerige fokusere på følgende:

i) at overvåge og, om nødvendigt, effektivisere de foranstaltninger, som er vedtaget, eller som er planlagt for at angribe problemet med den dalende forskning og udvikling, lav innovation, mangel på uddannet arbejdskraft og den store konkursforekomst inden for små og mellemstore virksomheder

ii) at udvikle en langsigtet plan på transportområdet for at håndtere problemerne med trafikoverbelastning, utilstrækkelige investeringer inden for jernbaner og dårlig servicekvalitet inden for offentlig transport.

Kapitalmarkeder

Det Forenede Kongeriges kapitalmarked er veludviklet og konkurrencedygtigt, og der er en række initiativer på vej for at udvikle markederne for risikovillig kapital. Ikke desto mindre er investeringerne i nystartede virksomheder lave i forhold til investeringerne i forbindelse med management buy-outs og buy-ins. Selv om tilsynslovgivningen ikke forhindrer pensionsfondene i at investere i risikovillig kapital, er deres investeringer i denne form for kapital lave. På denne baggrund bør Det Forenede Kongerige fokusere på:

i) at analysere, hvorfor pensionsfondene ikke investerer i risikovillig kapital, på trods af at der ikke er forbud mod dette i tilsynslovgivningen, og træffe foranstaltninger til at stimulere denne form for investeringer. Det vil være et af de områder, som vil blive behandlet i Myners undersøgelse af de institutionelle investorer.

Arbejdsmarkedet

Det Forenede Kongeriges arbejdsmarked har været blandt de bedst fungerende i EU igennem de senere år. De nyligt indførte reformer har intensiveret og udvidet det såkaldte »Welfare to Work«-program. Gennem skatte- og socialsikringsreformer er marginalskatterne for lavtlønnede arbejdstagere blevet sænket, samtidig med at familier og handicappede får adgang til tillæg, som er knyttet til lønarbejde. Der er gennemført en strategi for at forbedre adgangen til børnepasning. Der er vedtaget en række foranstaltninger, som er rettet mod områder med høj arbejdsløshed. Men selv om resultaterne generelt er gode, er der fortsat et alvorligt problem med områder med koncentreret langtidsarbejdsløshed. På denne baggrund bør Det Forenede Kongerige fokusere på følgende:

i) at angribe problemet med koncentreret arbejdsløshed i dårligt stillede områder og grupper og at nedbringe andelen af husstande, hvor ingen af medlemmerne er i arbejde; at styrke strategien for forebyggelse af langtidsarbejdsløshed, således at man i overensstemmelse med retningslinjerne for beskæftigelse kan give arbejdsløse voksne en ny chance inden for 12 måneder.

Udfærdiget i Santa Maria da Feira, den 19. juni 2000.

På Rådets vegne
J. PINA MOURA
Formand